

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Samlet samlenotat vedr. rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011

Indholdsfortegnelse:

<u>1. International aftale om en fælles europæisk patentdomstol .....</u>	<u>2</u>
<u>2. Rådskonklusioner om en konkurrencedygtig europæisk økonomi .....</u>	<u>8</u>
<u>3. Revision af det europæiske standardiseringssystem.....</u>	<u>12</u>
<u>4. Kommissionens grønbog om modernisering af direktiv om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer .....</u>	<u>26</u>

1. International aftale om en fælles europæisk patentdomstol

Nyt notat

Resumé

Den europæiske patentreform har været forhandlet i EU i mange år og består af to hovedelementer: Et fælles europæisk patentdomstolssystem og en patentbeskyttelsesmulighed ('enhedspatent').

Det ungarske formandskab fremlagde den 14. juni 2011 et udkast til aftale om en fælles patentdomstol. Aftalekomplekset består af en aftale ('Agreement'), vedtægter ('Statute') samt procesregler ('Rules of Procedure').

Der er tale om en international mellemstatslig aftale om etablering af et fælles europæisk patentdomstolssystem. De kontraherende lande er i udgangspunktet de samme 25 EU-lande, som i marts 2011 etablerede det forstærkede samarbejde på patentområdet. En eventuel vedtaget aftale vil efterfølgende skulle ratificeres i hvert af de 25 kontraherende lande.

Efter aftaleudkastet overgår kompetencen for afgørelse af retstvister vedrørende de europæiske patenter (EPO-patenter) valideret i Danmark formelt set overgå fra danske domstole til den fælles europæiske patentdomstol. Da aftaleudkastet indebærer afgivelse af suverænitet, vil dansk ratifikation kræve anvendelse af proceduren i Grundlovens § 20.

Den internationale aftale om et fælles europæisk patentdomstolssystem er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 til udveksling af synspunkter.

1. Baggrund

Den nuværende europæiske patentreform har været forhandlet i EU siden 2000 og består af to hovedelementer: Enhedspatentering og et fælles europæisk patentdomstolssystem i form af et mellemstatsligt 2 instans system. .

Det ungarske formandskab fremlagde den 14. juni 2011 et udkast til aftale om en fælles patentdomstol (doc. 11533/11). Udkastet er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens udtalelse af 8. marts 2011 i sag 1/09, de foreløbige forhandlinger frem til medio 2009 om et fælleseuropæisk patentdomstolssystem samt de rådskonklusioner, som blev vedtaget om emnet på rådsmødet (konkurrenceevne) i december 2009.

Der er tale om en international mellemstatslig aftale om etablering af en fælles europæisk patentdomstol. En eventuel vedtaget aftale vil efterfølgende skulle ratificeres i hvert af de 25 kontraherende lande.

Rådet (konkurrenceevne) vedtog den 27. juni 2011 en generel indstilling til to forordningsforslag vedrørende enhedspatentering og tilhørende oversættelsesordning. De forslag afventer nu Europa-Parlamentets behandling. De to forordninger, som de ser ud nu, vil først træde i kraft, når der er etableret en fælles europæisk patentdomstol.

2. Formål og indhold

Et fælles europæisk patentdomstolssystem skal opfylde flere formål, herunder:

- Gøre det hurtigere, lettere og billigere for virksomhederne at håndhæve deres patentrettigheder i Europa.
- Skabe forenklinger, som samlet set kan nedbringe det samlede antal af patenttvister i Europa.
- Udvikle ensartet praksis og dermed skabe større retssikkerhed, som kan føre til at virksomhedernes risici mindskes i forhold til ansvarspådragende krænkelser af eksisterende patentrettigheder

Den fælles patentdomstol vil tage stilling til patenttvister for både almindelige europæiske patenter (EPO-patenter) og kommende europæiske patenter med enhedseffekt.

Håndhævelsen af patentrettigheder i Europa i dag er fragmenteret og sager om fx et patents gyldighed eller en påstået krænkelse skal derfor føres ved domstolene i alle de lande, hvor det måtte være relevant. Typisk de lande, hvor patentet er valideret. Samlet set kan et forløb med parallelle sager strække sig over en række år, hvor eventuelt indbyrdes forskellige afgørelser fra de enkelte landes domstole falder på forskellige tidspunkter. Det øger den juridiske usikkerhed om den konkrete patentrettighed. Dertil kommer, at det nuværende håndhævelsesregime er særdeles omkostnings- og proces tungt. Det rammer ikke mindst de små og mellemstore virksomheder uforholdsmæssigt hårdt.

Aftaleudkastet af 14. juni 2011 lægger op til etablering af en fælles patentdomstol ved indgåelse af en mellemstatslig aftale mellem de kontraherende lande. I praksis er der tale om de 25 medlemslande, som indgår i det forstærkede samarbejde på patentområdet. Danmark var blandt initiativtagerne sammen med 11 andre lande om det forstærkede samarbejde på patentområdet i EU.

Aftalekomplekset består af en aftale ('Agreement'), vedtægter ('Statute') samt procesregler ('Rules of Procedure'). Af disse foreligger p.t. alene aftaleudkastet og udkast til vedtægter.

Domstolen vil få eksklusiv jurisdiktion for almindelige europæiske patenter og europæiske patenter med enhedseffekt. Dermed er den i første omgang rettet mod de 25 EU-medlemslande, der deltager i det forstærkede samarbejde på patentområdet. Samtidig skal der være mulighed for, at øvrige EU-medlemslande skal kunne deltage såfremt de ønsker. I praksis

Italien og Spanien med almindelige europæiske patenter, som er valideret i deres respektive lande. Italien og Spanien indgår ikke i det forstærkede samarbejde på patentområdet.

3. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

4. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der er tale om en mellemstatslig aftale.

5. Gældende dansk ret

Spørgsmålet omkring saglig kompetence (domstolskompetence) og stedlig kompetence (værneting), er i dag reguleret i Retsplejelovens kapitel 21 og 22. Patentsager skal anlægges ved byretten som første instans eller ved Sø- og Handelsretten, såfremt én af parterne ønsker det og parterne ikke har aftalt andet, jf. Retsplejelovent kapitel 21. Sager afgjort af byretten kan ankes til Sø- og Handelsretten og sager afgjort ved Sø- og Handelsretten kan ankes til Højesteret.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Såfremt aftalen vedtages, skal den ratificeres i Danmark ved lov. Efter aftaleudkastet overgår kompetencen for afgørelse af retstvister vedrørende de europæiske patenter (EPO-patenter) valideret i Danmark fra danske domstole til det fælles europæiske patentdomstolssystem. Da aftaleudkastet vil indebære afgivelse af suverænitet, vil dansk ratifikation kræve ændring af proceduren i Grundlovens § 20.

En dansk ratifikation af aftalen vil endvidere muligvis kræve tilpasninger i Retsplejelovens kapitel 21 vedr. saglig kompetence.

7. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

De deltagende lande skal yde finansielle bidrag til etablering af domstolen. Det vides for nuværende ikke, hvad det samlet set vil koste at etablere en sådan fælles europæisk patentdomstol, ligesom fordelingskriterierne for finansieringen ikke er fastlagt. Der gøres opmærksom på, at udgangspunktet er, at domstolens budget som udgangspunkt skal balancere og finansieres via egne indtægter, hovedsageligt domstolsgebyrer betalt af brugerne. Såfremt dette ikke er tilstrækkeligt, skal deltagende lande yde særlige finansielle bidrag.

De samlede konsekvenser af indførelse af en fælles europæisk patentdomstol vurderes at påvirke incitamenterne til at innovere og beskytte op-

findelser i Europa i positiv retning. Det er hensigten at styrke europæisk erhvervsliv i den globale konkurrence, hvor man hovedsageligt er oppe mod patentsystemer i USA, Japan, Kina og Korea, der alle har enklere håndhævelsessystemer end de, som findes i Europa i dag.

BusinessEurope har anslået at virksomhederne vil kunne spare omkostninger i størrelsesordenen € 300 mio. (2,25 mia. kr.) ved etableringen af et fælles europæisk patentdomstolssystem.

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Etableringen af en fælles europæisk patentdomstol forventes at gøre det hurtigere, lettere og billigere for virksomhederne at håndhæve deres patentrettigheder i Europa, og dermed lette de administrative byrder for erhvervslivet i Danmark og resten af EU.

9. Høring

Aftaleudkastet af 14. juni 2011 (11533/11) har den 7. juli 2011 været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål samt til øvrige relevante interessenter med høringsfrist den 18. august 2011.

Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri (DI), Advokatrådet, Lægemiddelindustriforeningen (Lif), Foreningen Industriel Retsbeskyttelse (FiR), Patentagentforeningen, Danske advokater samt Sø- og Handelsretten (S&H).

DI anfører, at etableringen af et EU-patentsystem er afgørende for innovative danske virksomheder, da det i betydeligt omfang vil understøtte virksomhedernes investeringer i forskning, udvikling og kommercialisering ved udbredelse af den juridiske beskyttelse i Europa. DI fremhæver ligeledes, at patentsystemet, er af stor betydning for en styrket europæisk konkurrenceevne. DI påpeger, at DI fra begyndelsen har bakket op om, at regeringen støttede et forstærket samarbejde vedrørende fælles patentbeskyttelse.

DI finder det helt afgørende for systemets effektivitet, at der etableres en central patentdomstol, der på kompetent vis kan løse de tvister om patenter med høj retssikkerhed og en høj grad af forudsigelighed for virksomhederne. Især er det praktisk og politisk afgørende, at systemet indrettes på en ikke-diskriminerende måde, der tilgodeser de innovative mindre og mellemstore virksomheder.

DI finder det positivt, at der søges en mellemstatslig aftale, således at de mange besparelspotentialer snart kan realiseres og opfordrer regeringen til at fortsætte arbejdet med etableringen af en fælles europæisk patentdomstol under det danske formandskab.

Lif påpeger, at Lif helt overordnet støtter forslaget om en fælles europæisk patentdomstol, herunder hele grundtanken om højere grad af ensretning eller harmonisering af patentsager i EU samt forbedring af retssikkerheden og effektivisering.

DI, Lif, Advokatrådet, Danske Advokater, Patentagentforeningen, FiR samt S&H anfører en række uløste problemstillinger og uhensigtsmæssigheder i det forelagte udkast, som indebærer, at der rejses en række betydelige retssikkerhedsmæssige spørgsmål. Ligeledes påpeges at væsentlige dele af det samlede aftalekompleks endnu ikke er udarbejdet.

DI, Lif og S&H påpeger således, at der er risiko for forumshopping, idet sag kan anlægges enten hvor en formodet krænker har sit forretningssted eller hvor en formodet krænkelser har fundet sted.

DI, Lif og FiR påpeger at de divergerende kriterier for dommersammensætningen i første instans er uhensigtsmæssige og giver anledning til grundlag for forskellig behandling af sagerne. FiR anfører endvidere at sammenholdt med bestemmelsen om sprogregimet forekommer det vanskeligt at kunne finde dommere, der besidder såvel den nødvendige juridiske kunnen som de nødvendige sprogkundskaber.

Lif finder, at den foreslåede løsning udgør en risiko for store variationer fra domstol til domstol, som strider mod idéen om en fælles europæisk domstol. Det drejer sig i vid udstrækning om at udkastet på en række områder ikke i tilstrækkelig omfang opfylder grundlæggende krav om forudsigelighed, lige adgang til retten, lige behandling af forskellige nationaliteter og retten til at parterne selv kan tilrettelægge deres sag.

Lif understreger nødvendigheden af, at 'Rules of Procedure' formuleres meget udførligt og præcist for at sikre kvalitet og forudsigelighed. Lif, DI, Advokatrådet og FiR udtrykker bekymring ved at procedurebestemmelserne ikke skal vedtages politisk, men af 'The Administrative Committee'.

S&H påpeger, at der skal træffes en politisk beslutning, der for første gang overfører dømmende kompetence fra Danmarks nationale domstole til en internationale domstol. Henset til, at der er tale om betydningsfuld suverænitetsafgivelse, bør grundlaget for den fælles patentdomstol være af højeste og mest gennemarbejdede kvalitet.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at de fleste af de 25 deltagende lande støtter op omkring det fremlagte udkast til aftale om en fælles patentdomstol. Enkelte lande har udtrykt skepsis i forhold til, om det foreliggende forslag er foreneligt med EU-retten. Dette vil søges afklaret i forbindelse med den videre proces, evt. gennem en ny udtalelse fra EU-Domstolen.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet bestræbelserne på at etablere en fælles europæisk patentdomstol.

Regeringens generelle holdning til aftaleudkastet vil blive udbygget, når aftaleudkastets indhold er yderligere oplyst. Forhandlingerne er i den indledende fase, og dele af forslaget er fortsat ikke fremlagt. Det drejer sig bl.a. om spørgsmålet vedr. domstolens finansiering, herunder de deltagende landes finansielle bidrag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Rådskonklusioner om en konkurrencedygtig europæisk økonomi

Nyt notat

Resumé

Det polske formandskab ønsker på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 at vedtage rådskonklusioner om en konkurrencedygtig europæisk økonomi som opfølgning på Kommissionens flagskibsinitiativ af den 26. januar 2011 'Et ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien'.

Rådskonklusionerne har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Rådskonklusionerne om en konkurrencedygtig europæisk økonomi er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 til udveksling af synspunkter og vedtagelse.

1. Baggrund

På mødet i Rådet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 ønsker det polske formandskab at vedtage rådskonklusioner om en konkurrencedygtig europæisk økonomi som opfølgning på Kommissionens flagskibsinitiativ 'Et ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien' (KOM (2011) 21 endelig), der blev offentliggjort d. 26. januar 2011.

Flagskibsinitiativet om et ressourceeffektivt Europa er et af de syv flagskibe i Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse i Europa (KOM(2010) 2020). Målet med flagskibet er at danne en politik, der skal bidrage til at forøge den økonomiske formåen og samtidig reducere ressourceforbruget, identificere og skabe nye muligheder for økonomisk vækst og styrke EU's konkurrenceevne, forsyningsikkerhed af essentielle ressourcer og begrænse de klimatiske og miljømæssige konsekvenser, der er forbundet med brug af ressourcer.

2. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne om en konkurrencedygtig økonomi er at følge op på Kommissionens flagskibsinitiativ 'Et ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien' samt at sætte rammerne for Kommissionens videre arbejde med fremme af ressourceeffektivitet i europæisk industri og erhvervsliv.

I det polske formandskabs udkast til rådskonklusioner lægges der vægt på, at ressourceeffektivitet er et middel til at øge erhvervslivets og industriens konkurrenceevne, men at regulering også kan resultere i øgede byrder for erhvervslivet.

Der lægges vægt på, at industrien har et behov for forudsigelighed i reguleringen, og det understreges, at en af de største udfordringer er at undgå, at eventuel ny regulering fører til en reduktion af industrien – det gælder særligt i forhold til små og mellemstore virksomheder.

Endvidere understreges vigtigheden af, at reguleringen i forhold til ressourceeffektivitet hænger sammen med rammebetingelser, der skabes i internationale sammenhæng som fx Rio+20, som er FN's konference om bæredygtig udvikling den 4 til 6. juni 2012. Det er også vigtigt, at der i byrdefordelingen mellem medlemslandene tages højde for medlemsstaternes forskellige udgangspunkter, omstændigheder og potentialer.

Endelig anerkendes det, at politiske tiltag vedrørende øget ressourceeffektivitet og konkurrenceevne bør tage udgangspunkt i en dialog med repræsentanter for industrien og på baggrund af vurderinger af de enkelte medlemslandes parathed og kapacitet.

Rådskonklusionerne inviterer på den baggrund Kommissionen til yderligere, at undersøge hvilke konsekvenser det har for erhvervslivets og især industriens konkurrenceevne, når der implementeres nye politiske tiltag, der er rettet imod ressourceeffektivitet, klima og det generelle miljøområde - både på sektor og regionalt niveau.

Rådskonklusionerne støtter Kommissionens intentioner om at gennemføre 'konkurrenceevnetests' af nye initiativer, der kan have konsekvenser for industrien samt invitere medlemsstaterne til at bidrage til denne proces.

Afslutningsvis peges der på en række forhold, som Kommissionen og medlemsstaterne bør overveje i forhold til ressourceeffektivitet. Det er fx, at konkurrence mellem teknologier bør stimuleres frem for, at der føres en såkaldt 'picking-the-winner'-politik, at der bør være særligt fokus på små og mellemstore virksomheder, at der bør være en styrket dialog med interessenter samt, at det indre marked skal udnyttes til at sikre bæredygtig vækst og ressourceeffektivitet.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant

5. Gældende dansk ret

Ikke relevant

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Grønbogen har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål. Der er på den baggrund modtaget høringssvar fra Forsikring og Pension og Danmarks Rederiforening, hvoraf kun sidstnævnte havde bemærkninger:

Danmarks Rederiforening er enige i behovet for global klimaregulering. De finder, at det er vigtigt at være opmærksom på, at en konkurrencedygtig industrisektor er afhængig af en velfungerende transportinfrastruktur både for at give god adgang til verdensmarkedet, men også for at sikre et velfungerende indre marked. I den forbindelse finder Danmarks Rederiforening, at investeringer i havne og tilknyttet infrastruktur bør prioriteres, hvilket også gælder arbejdet med at smidiggøre procedurerne i forbindelse med havneanløb, særligt de administrative procedurer.

Desuden finder Danmarks Rederiforening det vigtigt, at nye tiltags betydning for erhvervslivets konkurrenceevne vurderes i forbindelse med fremlæggelse af nye forslag, samt at der er dialog med erhvervslivet herom. Et eksempel er de nye ambitiøse krav til skibes svovludledning, der, ifølge Danmarks Rederiforening, bør ledsages af andre tiltag, der sikrer den fortsatte konkurrencedygtighed for nærskibsfarten.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forhandlingerne om rådskonklusionerne er påbegyndt i rådsarbejdsgruppen medio september, og der forventes generel opbakning i Rådet til konklusionerne.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringens generelle holdning er, at konklusionerne ligger i forlængelse af eksisterende dansk politik på området. Der er, i konklusionerne, umiddelbart en god balance mellem ønsket om at øge fokus på ressourceeffektiv-

tet, understøtte udviklingen af markedsrentable løsninger og styrke incitamenterne til at investere i grønne løsninger, samtidig med at der tilskyndes til, at det sker på en måde, så det ikke ødelægger konkurrenceevnen i det brede erhvervsliv.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Revision af det europæiske standardiseringssystem

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2011 fremsat en standardiseringspakke, som består af et forordningsforslag om europæisk standardisering samt en meddelelse om en strategisk vision for europæisk standardisering frem mod 2020. Pakken er fremsat på baggrund af den europæiske 2020-strategi (KOM(2010)2020), og forslaget udgør én af de tolv prioriteter i Akten for det indre marked (KOM(2011)206).

Pakken medfører ændringer af det reguleringsmæssige grundlag for det europæiske standardiseringssystem. Revisionen af det europæiske standardiseringssystem har til formål at tilpasse det europæiske standardiseringssystem og styrke virksomheders konkurrenceevne, herunder udviklingen af moderne informations- og kommunikationsteknologi. Revisionen skal endvidere bidrage til at sikre øget interessentinddragelse, gennemsigtighed og tilgængelighed i processerne samt et effektivt og fleksibelt standardiseringssystem i Europa.

Pakken har været behandlet i rådsarbejdsgruppen for teknisk harmonisering den 19. juli 2011. Europa-Parlamentets holdning til pakken foreligger endnu ikke.

Forordningsforslaget vil bevirke, at en række danske love og bekendtgørelser skal ændres, idet forslaget har konsekvenser for 11 direktiver, der er implementeret i dansk ret.

Standardiseringspakken er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 til udveksling af synspunkter.

1. Baggrund

Kommissionen har den 1. juni 2011 offentliggjort en reguleringspakke på standardiseringsområdet. Pakken indeholder en meddelelse om en strategisk vision for europæisk standardisering frem til 2020 (KOM(2011)311) og et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning vedr. europæisk standardisering (KOM(2011)315).

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige beslutningsprocedure, jf. TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det europæiske standardiseringssystem er i dag reguleret af tre retsakter, henholdsvis a) direktiv 98/34/EF, som forpligter nationale standardiseringsorganer til at informere om forberedelser af nye eller ændrede stan-

darder samt giver 98/34-komiteén kompetence til at anmode Kommissionen om at mandatere de europæiske standardiseringsorganer til at udarbejde fælleseuropæiske standarder, b) afgørelse 1673/2006/EF vedrørende finansiering til støtte af de europæiske standardiseringsorganer samt c) afgørelse 87/95/EEC vedrørende IKT-standardisering. I forbindelse med revisionen vil den hidtidige regulering blive erstattet af forordningen.

2. Formål og indhold

Forordningsforslaget medfører ændringer af det reguleringsmæssige grundlag samt ændringer af finansieringen af det europæiske standardiseringssystem generelt. Forslaget har til hensigt at tilpasse det europæiske standardiseringssystem til den generelle samfundsudvikling og styrke virksomheders konkurrenceevne i overensstemmelse med den europæiske 2020-strategi (KOM(2010)2020). Revisionen skal sikre interessentinddragelse, gennemsigtighed, tilgængelighed samt et effektivt og fleksibelt standardiseringssystem i Europa.

Meddelelsen har til hensigt at påpege fokusområder i det europæiske standardiseringssystem, som kan understøttes yderligere gennem konkret udmøntning af de enkelte initiativer. I meddelelsen lægges der særligt vægt på, at standardisering fremover i højere grad skal understøtte bl.a. innovation og industripolitik, og at konkrete tilpasninger kan bidrage til at sikre et effektivt og inklusivt system for standardisering i Europa. Som endelig konsekvens skal standarder bidrage til øget samhandel i unionen samt skabe øget vækst og produktion hos virksomheder og på makroøkonomisk niveau.

Kapitel I: Anvendelsesområde og definitioner

Forordningens anvendelsesområde

Forslaget omfatter standarder for produkter og tjenesteydelser, jf. art. 1. Dermed vil der kunne udvikles standarder for tjenesteydelser som f.eks. turisme og logistik indenfor det etablerede standardiseringssystem.

Forordningens definitioner

Forslagets definitioner og terminologi, eksempelvis vedrørende standarder, tekniske specifikationer og standardiseringsorganer, fastsættes i forslagens art. 2.

Kapitel II: Åbenhed og interessentinddragelse

Indsigt i standardiseringsorganernes arbejdsprogrammer

Forslagets art. 3 fastsætter, at de årlige arbejdsprogrammer for nationale og europæiske standardiseringsorganer skal gøres offentligt tilgængelige på organernes hjemmesider, og at Kommissionen skal underrettes om offentlighedsindsigten.

Indblik i udvikling af standarder

Forslagets art. 4 anfører, at der skal være åbenhed om standarders udvikling, og disse skal kunne kommenteres af andre nationale og europæiske standardiseringsorganer inden vedtagelse.

Interessentinddragelse

Forslagets art. 5 forpligter de europæiske standardiseringsorganer til at sikre øget inddragelse af interessenter i det etablerede standardiseringssystem, og små og mellemstore virksomheder og forbrugerorganisationer m.fl. skal sikres passende indflydelse på udvælgelse af indsatsområder samt udarbejdelse og revision af standarder.

*Kapitel III: Europæiske standarder og oversættelser af europæiske standarder**Kommissionens arbejdsprogram for standardisering*

I henhold til forslagets art. 6 skal Kommissionen fremsætte et årligt arbejdsprogram for standardisering, som skal udpege centrale indsatsområder det kommende år.

Anmodning om udarbejdelse af standarder

Forslagets art. 7 bemyndiger Kommissionen til at anmode de europæiske standardiseringsorganer om at udvikle standarder inden for en fastsat frist.

Indsigelser mod harmoniserede standarder

Medlemslandene får i henhold til forslagets art. 8 kompetence til at gøre indsigelser mod en harmoniseret standard på baggrund af mangler, hvorefter Kommissionen har mulighed for at trække standarden tilbage eller undlade at publicere den.

*Kapitel IV: Informations- og telekommunikationsstandarder (IKT)**Anerkendelse af tekniske IKT-specifikationer*

Kommissionen kan på opfordring eller på eget initiativ beslutte at anerkende tekniske specifikationer inden for området for informationsteknologi og telekommunikation (IKT) som IKT-standarder, jf. forslagets art. 9. Dette kan ske, når specifikationerne er vedtaget af private fora eller konsortier, og når de baserer sig på principper om gennemsigtighed og konsensus mv., jf. forslagets bilag 2.

Kriterierne for anerkendelse af IKT-specifikationer som standarder er fastsat i forslagets bilag 2 og kan tilpasses af Kommissionen efter principperne for delegerede retsakter, jf. forslagets art. 16.

IKT-standarder i offentlige udbud

IKT-standarder kan i henhold til forslagets art. 10 anvendes i forbindelse med offentlige udbud.

Kapitel V: Finansiering af europæisk standardisering

Finansiering af europæiske standardiseringsorganer

Europæiske standardiseringsorganer kan modtage finansiel støtte til blandt andet udvikling af standarder, verifikation af standarders kvalitet, udøvelse af øvrige aktiviteter såsom analyser, seminarer, forskning og tiltag til nedbringelse af standarders udviklingstid, jf. forslagens art. 11. Herudover kan finansiel støtte gives til nationale standardiseringsorganer og deres samarbejde med europæiske standardiseringsorganer og andre udpegede institutioner om de angivne opgaver.

Finansiering af øvrige europæiske organisationer

Det følger af forslagens art. 12, at europæisk finansiering desuden kan ydes til standardiseringspolitisk arbejde i organisationer fastsat i forslagens bilag 3 (hovedsageligt organisationer som repræsenterer små og mellemstore virksomheder, forbrugere samt social- og miljøinteresser).

Finansieringsudformning

Forslagets art. 13 fastsætter formen for finansiering af tiltag i organisationer og standardiseringsorganer, herunder hvorvidt finansieringen skal ydes i form af tilskud (med eller uden indkaldelse af forslag) eller ved indgåelse af kontrakter. Derudover fastsættes formen for tilskud og forhold vedrørende undtagelser.

Administration

Forslagets art. 14 fastsætter administrationen af de finansielle midler.

Beskyttelse af finansielle interesser

I henhold til forslagens art. 15 forpligtes Kommissionen til at beskytte unionens finansielle interesser.

Kapitel VI: Delegerede retsakter, komitéprocedure og afrapportering

Delegerede retsakter

Kommissionen er efter principperne for delegerede retsakter bemyndiget til at opdatere listen over europæiske standardiseringsorganer (bilag 1), kriterierne for godkendelse af IKT-specifikationer som standarder (bilag 2) og listen over interesseorganisationer (bilag 3), jf. forslagens art. 16.

Udøvelse af kompetencer

Kommissionen udøver sine beføjelser i forslaget i henhold til art. 17, hvorved Rådet og Parlamentet kan tilbagekalde Kommissionens beføjelser i art. 16. Kommissionen forpligtes til at orientere de øvrige institutioner, når den træffer afgørelser i henhold til art. 16.

Komitéprocedure

Kommissionen bistås af en komité i henhold til komitologiforordningen (2011/182/EU), jf. forslagens art. 18. Komitéen arbejder efter henholdsvis

rådgivende procedure og undersøgelsesprocedure i forbindelse med indsigelser mod harmoniserede standarder, jf. forslaget art. 8.

Afrapportering

Forslagets art. 19 forpligter de europæiske standardiseringsorganer til årligt at udarbejde en rapport om implementering af forslaget, herunder særligt i relation til interessentinddragelse. Rapporten fremsendes til Kommissionen.

Kapitel VII: Afsluttende bestemmelser

Ændringer og ophævelser

En række bestemmelser i produktspecifikke direktiver ophæves som følge af forslaget, ligesom en række ændringer foretages i informationsproceduredirektivet (98/34/EF), jf. forslaget art. 20.

Orientering til Kommissionen

Medlemslandene forpligtes i henhold til forslaget art. 21 til at orientere Kommissionen om nationale standardiseringsorganer. En samlet liste offentliggøres af Kommissionen i EU-Tidende.

Overgangsbestemmelser

Henvisninger i europæiske retsakter til ophævede bestemmelser i informationsproceduredirektivet (98/34/EF) skal, med enkelte undtagelser, gælde som henvisninger til den nye forordnings tilsvarende bestemmelser, jf. forslaget art. 22.

Ophævelse

I henhold til forslaget art. 23 ophæves afgørelse 2006/1673/EF og afgørelse 95/87/EF.

Ikrafttrædelse

Forordningen træder i kraft den 1. januar 2013, jf. forslaget art. 24.

Bilag

Forslagets bilag 1 indeholder en liste over europæiske standardiseringsorganer, bilag 2 en liste over betingelser for anerkendelse af IKT-specifikationer som IKT-standarder, og bilag 3 en liste over betingelser for anerkendelse af europæiske interesseorganisationer.

Meddelelsen indeholder følgende konkrete initiativer:

Med henblik på at *forbedre effektiviteten af standardiseringssystemet* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

1. Kommissionen vil fastsætte et årligt arbejdsprogram med prioriteter på standardiseringsområdet på baggrund af en høring af relevante interessenter.

2. Kommissionen vil forlange, at europæiske standarder for innovation og tjenesteydelser udarbejdes og vedtages hurtigt.
3. Finansieringen af de europæiske standardiseringsorganer skal betinges af visse resultatkræfter, herunder bl.a. nedbringelse af udviklingstiden på standarder med 50 procent inden 2020.
4. Kommissionen vil tilstræbe upartiskhed og et solidt videnskabeligt fundament for udarbejdelse af europæiske standarder, som indeholder videnskabelige komponenter.
5. Europæiske standardiseringsorganer, medlemslande og øvrige standardiseringsorganer skal øge den offentlige opmærksomhed og undervisning om standardisering.

Med henblik på at *adressere centrale samfundsmæssige udfordringer* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

6. Kommissionen lægger op til en revision af direktiv 2001/95/EF (produktsikkerhedsdirektivet) for at styrke brugen af og nedbringe udviklingsperioden for europæiske standarder.
7. Kommissionen vil udvide brugen af standarder til at understøtte lovgivning på miljø- og sikkerhedsområdet.
8. Medlemslandene skal sikre effektiv inddragelse af interessenter i udviklingen af standarder.
9. Nationale og europæiske standardiseringsorganer skal tage højde for forbrugere, miljø og handicaptilgængelighed i deres inddragelse af interessenter.

Med henblik på *en inklusiv proces ved udvikling af standarder* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

10. De europæiske standardiseringsorganer anmodes om at vurdere muligheden for at indføre en alternativ proces for udvikling af standarder, som er særligt følsomme eller af særlig offentlig interesse.
11. Kommissionen vil bede nationale og europæiske standardiseringsorganer om at dokumentere overensstemmelse med WTO's TBT-principper.
12. Nationale og europæiske standardiseringsorganer anmodes om at udvikle et bedømmelsessystem til at overvåge gensidig inddragelse i udviklingen af standarder.
13. Medlemslandene tilskyndes til at støtte inddragelsen af interesseorganisationer i standardiseringsarbejdet, herunder særligt organisationer der repræsenterer små og mellemstore virksomheder.
14. De nationale standardiseringsorganer opfordres til at afdække mulighederne for billigere standarder og standardiseringspakker for at nedbringe omkostningerne med henblik på at give særlige grupper, eksempelvis små og mellemstore virksomheder, øget adgang til standarder.
15. Europæiske interesseorganisationer skal styrkes, bl.a. gennem finansiel bistand fra Kommissionen.

Med henblik på *at styrke det indre marked for tjenesteydelser* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

16. Tjenesteydelser skal omfattes af anvendelsesområdet for det tilhørende forordningsforslag om standardisering.
17. Kommissionen vil, når der opstår efterspørgsel, anmode om udvikling af frivillige standarder for tjenesteydelser.
18. Der etableres en højniveaugruppe vedrørende tjenesteydelser.

Med henblik på *at understøtte den teknologiske udvikling og sikre interoperabilitet på det indre marked* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

19. Der skal kunne refereres til udvalgte IKT-standarder i offentlige udbud.
20. Kommissionen vil arbejde for, at der i EU's retsakter i stigende grad henvises til udvalgte IKT-standarder.
21. Kommissionen vil oprette en interessent-platform, som kan rådgive Kommissionen om implementering af standardiseringspolitikken på IKT-området.
22. Medlemslandene opfordres til at øge anvendelsen af udvalgte IKT-standarder i offentlige udbud.
23. De internationale standardiseringsorganer opfordres til at inddrage privat-udviklede IKT-standarder i det europæiske standardiseringssystem gennem eksempelvis hurtige procedurer (fast track).

Med henblik på *at styrke grundlaget for samhandel med tredjelande* foreslår Kommissionen følgende initiativer:

24. Kommissionen vil fortsat promovere øget overensstemmelse i forhold til internationale standarder samt brugen af private standarder i forbindelse med forhandlinger om regulering og samhandel.
25. Kommissionen vil øge den tekniske bistand til lande og regioner for at øge inddragelsen i standardiseringsarbejdet.
26. Kommissionen vil støtte europæiske standardiseringseksperter i lande med særligt samhandelspotentiale.
27. Kommissionen opfordrer nationale og europæiske standardiseringsorganer til at fremsætte flere forslag til internationale standarder på områder, hvor Europa er fremtrædende.
28. De nationale standardiseringsorganer forventes at optræde samlet i internationale fora.

Med henblik på *at sikre en effektiv revision af det europæiske standardiseringssystem* foreslår Kommissionen følgende initiativ:

29. I 2013 indledes en uvildig evaluering af udviklingen i det europæiske standardiseringssystem og implementeringen af meddelelsens initiativer.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelser vedrørende forordningsforslaget og meddelelsen foreligger endnu ikke. Forslagene forventes behandlet i Udvalget for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO). Lara Comi (EPP) er den 11. juli 2011 udpeget som ordfører for forslagene.

Europa-Parlamentet har den 21. oktober 2010 vedtaget en betænkning (2010/2051(INI)) vedrørende fremtidens europæiske standardiseringssystem. I betænkningen lægger Europa-Parlamentet vægt på at fastholde det nationale delegationsprincip, ifølge hvilket alle nationale interesseparter repræsenteres i de europæiske standardiseringsorganisationer gennem landets nationale organisation at forbedre adgangen til standardisering – særligt for små og mellemstore virksomheder, forbrugere og andre samfundsmæssige interessenter, at inkludere tjenesteydelser under anvendelsesområdet, at forbedre samspillet mellem standardisering og innovation samt at styrke europæiske standarders rolle og betydning på internationalt niveau.

4. Nærhedsprincippet

For så vidt angår *forordningsforslaget* vurderer Kommissionen, at forslagens målsætninger ikke kan nå bedre gennem national regulering, idet det europæiske standardiseringssystem understøtter EU's indre marked og skaber øget konkurrence og interoperabilitet i EU. Virksomheder sættes dermed i stand til lettere at overkomme tekniske handelshindringer gennem brug af de europæiske standarder.

Det er derfor vurderingen, at regulering på europæisk niveau er nødvendigt for at sikre et funktionsdygtigt indre marked, som garanterer sikre og sunde produkter for europæiske forbrugere. Regulering på nationalt niveau kan skabe flere tekniske handelshindringer for virksomhederne og samtidig skabe et unødigt differentieret marked i EU, som i sidste ende vil begrænse virksomhedernes vækst- og samhandelsmuligheder.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, og at revisionen bedst gennemføres ved en forordning, som styrker standardiseringssystemets struktur og det indre markeds grundlæggende funktioner.

For så vidt angår *meddelelsen* er nærhedsprincippet ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

De eksisterende direktiver på området er i Danmark implementeret i en række love og bekendtgørelser, jf. nedenstående tabel.

89/686/EØF (personlige værnemidler)	LBK nr. 654 af 15/06/2010 (ØEM) BEK nr. 1481 af 14/12/2010 (KEMIN)
93/15/EØF (eksplosivstoffer til civil brug)	BEK nr. 362 af 15/05/2008 (JM)
94/9/EF (materiel og sikringsystemer til anvendelse i eksplosionsfarlig atmosfære)	BEK nr. 1480 af 14/12/2010 (KEMIN) BEK nr. 696 af 18/08/1995 (BM) BEK nr. 697 af 18/08/1995 (ØEM)
94/25/EF (fritidsfartøjer)	LBK nr. 654 af 15/06/2010 (ØEM) BEK nr. 10163 af 22/09/2006 (ØEM) BEK nr. 10157 af 22/09/2006 (ØEM) BEK nr. 232 af 22/03/2006 (ØEM) BEK nr. 1535 af 22/12/2004 (MIM)
95/16/EF (elevatorer)	LBK nr. 1072 af 07/09/2010 (BM) LOV nr. 467 af 18/05/2011 (KEMIN) BEK nr. 1480 af 14/12/2010 (KEMIN) BEK nr. 1246 af 11/12/2009 (ØEM) BEK nr. 678 af 27/06/2008 (BM)
97/23/EF (trykbærende udstyr)	BEK nr. 1482 af 14/12/2010 (KEMIN) BEK nr. 1480 af 14/12/2010 (KEMIN) BEK nr. 743 af 23/09/1999 (BM)
2004/22/EF (måleinstrumenter)	BEK nr. 1308 af 29/11/2010 (ØEM) BEK nr. 436 af 16/05/2006 (ØEM) BEK nr. 399 af 04/05/2006 (TRM) BEK nr. 1033 af 17/10/2006 (ØEM)
2007/23/EF (pyrotekniske artikler)	BEK nr. 1424 af 16/12/2009 (ØEM) BEK nr. 1423 af 16/12/2009 (ØEM)
2009/105/EF (simple trykbeholdere)	BEK nr. 1480 af 14/12/2010 (KEMIN)
2009/23/EF (ikke-automatiske vægte)	BEK nr. 1143 af 15/12/2003 (ØEM) BEK nr. 1481 af 14/12/2010 (KEMIN)

Bemærk at denne oversigt ikke inkluderer implementeringslovgivning for tidligere versioner af de ovenstående direktiver.

Fonden Dansk Standard modtager årligt via Finansloven et tilskud til drift og udvikling af standarder og standardiseringsprocesser, som udmøntes via en resultatkontrakt mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet og Fonden Dansk Standard.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af *forordningsforslaget* vil medføre behov for tilpasning af dansk implementeringslovgivning på en række sektorområder. Forordningen vil berøre de konkrete love og bekendtgørelser, som implementerer de direktiver, som berøres af forordningsforslaget, jf. oversigten ovenfor. Ændringerne vedrører primært retsakternes henvisninger til det stående udvalg i forbindelse med indsigelser mod harmoniserede retsakter.

Vedtagelse af forordningsforslaget vil desuden medføre, at den eksisterende hjemmel for processen til at udstede mandater til de europæiske standardiseringsorganer med henblik på udarbejdelse af europæiske standarder flyttes fra direktiv 98/34/EF til det nye reguleringsgrundlag, og dermed ophæves bestemmelserne herom i direktiv 98/34/EF, ligesom afgørelse 1673/2006/EF vedrørende finansiering til støtte af de europæiske

standardiseringsorganer samt afgørelse 87/95/EEC vedrørende IKT-standardisering ophører.

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forordningsforslaget vil ikke medføre ændringer i Fonden Dansk Standards tilskud til drift og udvikling af standarder og standardiseringsprocesser.

Forordningsforslaget har ikke statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Forslaget medfører en udgift på EU's budget på 27 mio. EUR i 2013 (2013-prisniveau). Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter svarende til en statslig udgift ved programmet på ca. 4 mio. kr. i 2013.

Forordningsforslaget har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser. *Meddelelsen* har i sig selv hverken samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forordningsforslaget og meddelelsen har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Forslagene har været i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 24. juni 2011.

Der er modtaget høringssvar fra DI, Dansk Standard, Landsorganisationen i Danmark (LO) og Oracle Danmark.

DI finder det overordnet set positivt, at forslaget til revision af det europæiske standardiseringssystem ikke ændrer drastisk på de eksisterende strukturer og styrker i systemet. DI mener, at det bør anerkendes, at en betragtelig del af det nuværende arbejde med standardisering udføres og finansieres af erhvervslivet, og at standarder fortsat som udgangspunkt skal være frivillige og markedsdrevne. DI mener ikke, at de foreslåede tiltag til interessentinddragelse reelt vil sikre interessentinddragelse, fordi tiltagene ikke adresserer de reelle udfordringer for interessenterne i form af manglende ressourcer – både tidsmæssigt, økonomisk og kompetencemæssigt. DI støtter i udgangspunktet en nedbringelse af udviklingstiden for standarder, men lægger vægt på, at dette ikke må ske på bekostning af konsensus og kvalitet samt inddragelse af interessenter.

I relation til IKT-standarder anerkender DI, at der kan være behov for at samarbejde med etablerede fora eller konsortier, således at relevante stan-

darder kanaliseres ind i det europæiske standardiseringssystem. Dette bør ske gennem de europæiske standardiseringsorganisationer og ikke ved en Kommissionsprocedure. DI ønsker ikke, at der stilles unødige krav til de nationale standardiseringsorganer, bl.a. i relation til de nationale standardiseringsorganers arbejdsprogrammer og nationale udkast til standarder. DI er forbeholden overfor bestemmelserne vedr. Kommissionens arbejdsprogram og finder det essentielt at fastlæggelse af mandater sker i overensstemmelse med de gældende principper herfor, herunder inddragelse af myndigheder og alle relevante interessenter. DI påpeger desuden, at finansiering af mandateret standardiseringsarbejde ikke bør kunne betinges af interessentinddragelse, idet interessentdeltagelse er frivillig. DI ønsker herudover, at der ændres i de foreslåede tilpasninger af direktiv 98/34, herunder at art. 1.9 og 1.10 bevares i direktivet, og at den såkaldte *stand still*-procedure flyttes fra direktivet til forordningen.

Dansk Standard (DS) støtter i udgangspunktet en revision af det europæiske standardiseringssystem, men mener, at der er behov for at anerkende den allerede opnåede indsats samt de grundlæggende og velfungerende strukturer i det eksisterende system. DS understreger, at det nationale delegationsprincip skal bevares efter revisionen, og at såvel konsensus som interessentinddragelse fortsat skal være bærende principper – også i mandateringsprocessen. DS er positiv overfor inddragelse af tjenesteydelser under standardiseringssystemet og understreger, at dette skaber øget behov for interessentinddragelse og fokus på markedsbehov.

DS efterspørger, at det i revisionsprocessen i højere grad anerkendes, at industrien bærer hovedparten af omkostningerne til standardisering. I relation til meddelelsen støtter DS generelt nedbringelse af udviklingstiden på standarder på innovative områder, men anbefaler forsigtighed ift. kobling til finansiering, idet effektivisering ikke må forringe kvalitet og konsensus. Derfor skal det etablerede standardiseringssystem som udgangspunkt anvendes, idet en alternativ produktionslinje ikke nødvendigvis er hverken inklusiv eller effektiv. DS bakker op om tiltag til at udbrede kendskab til og markedsføring af europæisk standardisering, men efterspørger konkrete initiativer. DS er generelt positiv ift. at støtte de europæiske interesseorganisationer og at inddrage tjenesteydelser i standardiseringssystemet, men efterspørger konkrete tiltag. DS påpeger, at den foreslåede procedure for godkendelse af IKT-standarder hverken er inklusiv eller sikrer efterlevelse af WTO's TBT-principper. DS støtter en rådgivende interessentplatform, inddragelse af IKT-standarder i offentlige udbud, en fælleseuropæisk tilgang til international standardisering og en evaluering af meddelelsens initiativer i 2013, hvilket dog foreslås rykket til 2014.

I forhold til *forordningsforslagets* konkrete bestemmelser anbefaler DS, at man i art. 2 anvender definitionerne fra standarden EN45020, og at man indskriver en anerkendelse af den nationale implementering af europæiske standarder. I art. 3 anbefaler DS, at man indskriver en forpligtelse for fora eller konsortier til at fremlægge deres arbejdsprogrammer. DS ef-

terspørger desuden en *stand still*-procedure og en specifik indsigelsesret for nationale standardiseringsorganer. DS er desuden forbeholden overfor koblingen i art. 5 mellem finansieringsberettigelse og interessentinddragelse jf. art. 13, da DS understreger, at systemet er baseret på frivillighed. DS efterspørger herudover øget inddragelse af markedsovervågningsmyndighederne i standardiseringsarbejdet. DS er endvidere meget forbeholden overfor den foreslåede procedure for godkendelse af privat udviklede standarder for Informations- og Kommunikationsteknologi (IKT), jf. art. 16, og mener, at processen bør involvere medlemslandene. DS efterspørger både generelt, og specifikt i relation til art. 18, at forslaget i højere grad angiver i hvilket omfang og hvordan komitéprocedurer skal anvendes, og hvordan national medindflydelse sikres. Endelig påpeger DS, at de foreskrevne rapporteringskrav i art. 19 er unødigt bureaukratiske og ikke i tilstrækkelig grad understøtter reel interessentdeltagelse.

Landsorganisationen i Danmark (LO) mener, at den manglende interessentinddragelse kan løses ved offentlig økonomisk støtte til interessenterne. Desuden skal denne finansiering omfatte arbejdstagerorganisationer, ligesom arbejdstagerorganisationer generelt skal omfattes af forordningsforslagets bestemmelser om interesseorganisationer og sociale interessenter. LO anbefaler desuden, at direktivet om personlige værnemidler og direktivet om maskiner indarbejdes i forordningsforslagets indledning.

I relation til *meddelelsen* mener LO, at der kan opstå centrale dilemmaer i forhold til nedbringelse af udviklingstiden i forhold til interessentinddragelse og gennemsigtighed. Endvidere påpeger LO, at der er behov for at tage højde for de sociale områder, herunder arbejdsmiljø, når det centrale fokus for meddelelsen er bæredygtig vækst. LO ønsker gennemgående, at meddelelsen også tager højde for arbejdssikkerhed de steder, hvor der lægges fokus på forbruger- og miljøbeskyttelse. LO efterspørger desuden, at det specificeres nærmere, hvem der deltager i IKT-interessentplatformen, som Kommissionen vil udpege til at rådgive sig om IKT-standarder. Desuden skal denne finansiering omfatte arbejdstagerorganisationer, ligesom arbejdstagerorganisationer generelt skal omfattes af forslaget bestemmelser om interesseorganisationer og sociale interessenter.

Oracle Danmark (OD) støtter generelt en revision af det europæiske standardiseringssystem og bakker op om et øget internationalt fokus. OD finder det desuden positivt, at man ved reformen åbner mulighed for at referere til privat udviklede IKT-standarder i offentlige udbud og underlægge evalueringen af sådanne standarder WTO's kriterier for gennemsigtighed. OD mener, at de europæiske standardiseringsorganers monopol bør kunne ændres, hvor det findes hensigtsmæssigt – eksempelvis indenfor IKT-området – til fordel for private fora såsom W3C og OASIS. OD efterspørger, at Kommissionen går videre i reformen af de nationale standardiseringsorganer, og at de nationale organer bliver fortalere for internationale standarder snarere end europæiske. OD kritiserer den foreslåede mandatproces for at være uigennemsigtig, ligesom den ikke sikrer inddragelse af fora eller kon-

sortier. Endelig pointerer OD, at EU gennem finansieringsordninger bør sikre inddragelse af relevante interessenter i standardiseringsarbejdet – herunder særligt små og mellemstore virksomheder og forbrugere.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De foreløbige tilkendegivelser fra medlemsstaterne indikerer, at de fleste medlemslande generelt er positive og støtter en gennemgang og evaluering af det eksisterende europæiske standardiseringssystem.

Der synes at være bred opbakning til, at procedurerne og kriterierne for anerkendelse af privat udviklede IKT-specifikationer klarlægges nærmere, og at medlemslandenes og interessenters rolle i disse procedurer afspejles tydeligere i selve forordningsforslaget.

Flere medlemslande lægger vægt på, at det ved en revision af det europæiske standardiseringssystem er afgørende at bibeholde det nationale delegationsprincip, at effektivisere det europæiske standardiseringssystem samt at sikre et åbent og transparent system, hvor alle interessenter, herunder forbrugere, har mulighed for at deltage i standardiseringsprocessen.

Der er generel enighed om, at standardiseringssystemet fortsat skal basere sig på principper om gennemsigtighed, inddragelse og konsensus.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til forordning og meddelelse om det europæiske standardiseringssystem, idet der kan være behov for at opdatere det juridiske grundlag og standardiseringsprocessen til en globaliseret verden samt den teknologiske udvikling.

Derudover er det generelt regeringens holdning, at standardisering kan være et vigtigt redskab til at gennemføre offentlig politik samt til at sikre færre handelshindringer i EU's indre marked.

Regeringen finder det væsentligt at bibeholde det nationale delegationsprincip og det bør af forordningen fremgå, at delegationsprincippet er et grundlæggende princip i det europæiske standardiseringssystem. Regeringen støtter endvidere tiltag til at sikre et åbent og transparent system, hvor alle interessenter, herunder små og mellemstore virksomheder, arbejdstagere, forbrugere og andre NGO'er, har mulighed for at deltage i standardiseringsprocessen, jf. også meddelelsens initiativ 15.

Regeringen er positiv overfor, at tjenesteydelser omfattes under reguleringsgrundlaget for det europæiske standardiseringssystem, således som det fremgår af forslaget og meddelelsens initiativ 16.

Endelig støtter regeringen i udgangspunktet, at privat udviklede IKT-standarder kan få status som formelle standarder, og blandt andet skal kun-

ne anvendes i offentlige udbud, men mener samtidig, at der er behov for at sikre, at WTO's TBT-krav til transparens og interessentinddragelse efterleves. De foreslåede kriterier og procedurer herfor – herunder i relation til rådgivende komitéer/interessentplatforme og delegerede retsakter – bør i højere grad tilgodese dette.

Det er vurderingen, at de danske synspunkter kan finde støtte hos en større del af de andre delegationer.

Regeringen kan i udgangspunktet støtte en nedbringelse af udviklingstiden for standarder i henhold til meddelelsens initiativ 3, men finder det imidlertid væsentligt at bibeholde gennemsigtighed og interessentinddragelse samt det nationale delegationsprincip i standardiseringsprocessen, hvorved nationale interesser inddrages på nationalt niveau. Fordelen ved dette princip er, at meget af arbejdet udføres på nationalt plan, hvorved deltagelsesudgifterne, især til rejser, kan reduceres, og særlige nationale forhold, f.eks. sprog, kan tages i betragtning. Det bør af den tilhørende forordning fremgå, at delegationsprincippet er et grundlæggende princip i det europæiske standardiseringssystem.

I relation til meddelelsens initiativ 7 har erfaringerne med anvendelsen af ny metode på miljøområdet vist, at dette kan være problematisk, og regeringen mener derfor, at miljømål og -krav bør fastsættes i en politisk proces. Standardiseringsorganisationerne kan derimod udarbejde metoder for opfyldelse af kravene. I forlængelse heraf bør Kommissionens mandater til standardiseringsorganisationerne være præcise med hensyn til miljøforhold.

Såfremt Europa-Parlamentets udtalelse følger samme linje som betænkninger fra 2010 (2010/2051(INI)), forventes de danske synspunkter også at finde opbakning i Europa-Parlamentet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Kommissionens grøn bog om modernisering af direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed.

Resumé

Kommissionen har den 22. juni 2011 offentliggjort grønbogen "Modernisering af direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer" (KOM(2011)367) vedrørende modernisering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Formålet med grønbogen er at igangsætte en høringsrunde, der skal afklare medlemsstaternes, kompetente myndigheders, EU-borgeres og berørte organisationers syn på moderniseringen af direktivet. Frist for Kommissionens høring er den 20. september 2011. Som følge af udskrivelsen af valg til Folketinget har Økonomi- og Erhvervsministeriet anmodet Kommissionen om fristudsættelse, indtil en ny regering er udnævnt.

Det forventes, at Kommissionen, på baggrund af høringsrunden, fremsætter forslag til en revision af direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ultimo 2011.

Grønbogen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Grønbogen er sat på dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. september 2011 til præsentation og udveksling af synspunkter.

1. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2011)367 af 22. juni 2011 fremsendt grønbogen "Modernisering af direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer" med høringsfrist den 20. september 2011.

EU-reglerne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, også kendt som "anerkendelsesdirektivet".

Anerkendelsesdirektivet berører på EU-plan omkring 4700 lovregulerede erhverv, fordelt på omkring 800 erhvervsgrupper, og i Danmark berører direktivet omkring 120 lovregulerede erhverv. Det eksisterende direktiv indebærer for medlemsstaternes statsborgere, at de har ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

Direktivet gælder for EU/EØS-statsborgere og for statsborgere i lande, som EU har indgået aftale med om anvendelse af direktivet. Direktivet gælder for fysiske personer, som er fuldt kvalificerede til at udøve deres erhverv i et andet EU/EØS-land, og som ønsker at arbejde som selvstændige eller som arbejdstagere i en anden medlemsstat inden for et erhverv, som er lovreguleret i landet. Anerkendelsesdirektivet fastsætter reglerne for varig erhvervsudøvelse (etablering) og for midlertidig og lejlighedsvis erhvervsudøvelse (tjenesteydelser) på tværs af grænserne i EU/EØS.

2. Formål og indhold

Det overordnede formål med revisionen af direktivet er at identificere konkrete behov for og foretage ændringer i direktivet, så det i højere grad kan bidrage til fjernelse af barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU.

Kommissionen begrundet bl.a. emnerne med behovet for at gøre systemet for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer mere effektivt, at fjerne barrierer for arbejdskraftens frie bevægelighed i EU og for fuldt ud at udnytte det potentiale, der knyttes til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Dette forventes at kunne bidrage til målsætningerne om et stærkt indre marked, der skaber nye arbejdspladser og kan bidrage til at styrke EU's vækst og konkurrenceevne.

I forbindelse med høringen om modernisering af direktivet om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer anmoder Kommissionen om interessenternes foreløbige holdninger til følgende tre emner:

A) Nye tilgange til arbejdskraftens mobilitet – spørgsmål 1-5

Kommissionen anmoder om interessenternes holdninger vedrørende indførelse af et såkaldt "erhvervspas" i EU samt vedrørende arbejdsdeling mellem hjemlandet og værtslandet, når en person ønsker at benytte sig af reglerne om arbejdskraftens frie bevægelighed vedrørende:

- betingelser for at indføre en ordning for en "delvis" anerkendelse, der i værtslandet kan åbne for adgang til udøvelse af visse, begrænsede erhvervsaktiviteter inden for et erhverv, der er lovreguleret; samt
- muligheden for i direktivets artikel 15 vedrørende såkaldte "fælles platforme"¹ at ændre antallet af medlemsstater, der kan foreslå en fælles platform med henblik på at gøre udligningsforanstaltninger (en test eller en prøvetid) overflødige.

¹ En »fælles platform« defineres i direktiv 2005/36/EC, art. 15, stk. 1, som "en samlet række kriterier for erhvervsmæssige kvalifikationer, som kan udligne de væsentlige forskelle, der er blevet identificeret mellem de enkelte medlemsstaters krav til uddannelsen til et bestemt erhverv. De væsentlige forskelle identificeres ved at sammenligne varighed og indhold af uddannelsen i mindst to tredjedele af medlemsstaterne, herunder alle de medlemsstater, der lovregulerer det pågældende erhverv".

- muligheden for at revidere omfanget af lovregulerede erhverv i medlemslandene, med udgangspunkt i traktatens regler om diskriminationsforbud og medlemsstaternes hensyn til at regulere adgang til udøvelse af visse erhverv.

B) Resultatorienterede modeller for erhvervmæssig anerkendelse – spørgsmål 6-13

Kommissionen anmoder om interessenternes holdning til muligheden for at forbedre informationsadgangen for borgere, virksomheder og andre berørte parter via et centralt kontaktpunkt (i Danmark placeret i Styrelsen for International Uddannelse) samt adgang til at *alle* kan ansøge om erhvervmæssig anerkendelse via de Kvikskrænker, der er blevet oprettet under servicedirektivet.

Kommissionen anmoder endvidere om interessenternes holdning til, hvorvidt et krav om forudgående erhvervserfaring af to års varighed, i tilfælde af at et erhverv ikke er lovreguleret i ansøgerens hjemland, kan afskaffes. Tillige spørger Kommissionen om interessenternes holdning til definitionen af ”lovreguleret uddannelse”. Endelig anmoder Kommissionen om interessenternes holdning til spørgsmålet om, hvorvidt direktivets artikel 11, som oplister fem uddannelsesniveauer, kan slettes, samt hvorvidt ”den Europæiske Kvalifikationsramme” (EQF) bør implementeres i stedet for.

Kommissionen spørger afslutningsvis om interessenternes holdning til, hvorvidt anvendelsen af det såkaldte Informationssystem for det Indre Marked (IMI) skal gøres obligatorisk, og hvorvidt et alarmsystem skal indføres, når medlemslandene som led i det administrative samarbejde udveksler visse oplysninger om personer, der har søgt om anerkendelse.

C) Modernisering af den automatiske anerkendelsesordning – spørgsmål 14-24

Kommissionen anmoder om interessenternes holdning til spørgsmål om modernisering af direktivbestemmelser vedrørende den automatiske anerkendelsesordning for læger, tandlæger, sygeplejersker, jordmødre, farmaceuter, dyrlæger og arkitekter. Dette skyldes, at reglerne er blevet udstedt for mere end femten år siden, og der er tale om erhvervsområder under betragtelig videnskabelig og teknologisk udvikling.

Kommissionen foreslår, at moderniseringen af ordningen skal opdeles i tre faser, samtidig med at tilliden til ordningen yderligere skal styrkes. Til brug herfor foreslår Kommissionen en række tekniske afklaringer inden for de enkelte erhverv, som er omfattet af ordningen. Eksempelvis foreslås afklaring af ansøgernes status i værtslandet, afklaring af krav til den mindste uddannelsesvarighed for læger, tilpasning af bestemmelserne om mindstekrav til uddannelsen for de syv ovennævnte erhverv samt forhø-

jelse af adgangskravene til sygeplejerskeuddannelsen.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke oplysninger om Europa-Parlamentets holdning.

Europa-Parlamentets Udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) har den 27. juli 2011 offentliggjort udkast til betænkning om modernisering af anerkendelsesdirektivet². Indeholdt i betækningsudkastet er bidrag fra Europa-Parlamentets udvalg for Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) og udvalg for Miljø, Folkesundhed og Fødevarer-sikkerhed (ENVI).

Afstemning i udvalget om sagen forventes at finde sted den 17. oktober 2011.

Udvalget anbefaler i betækningsudkastet:

- 1) At der sker en forenkling af eksisterende anerkendelsesprocedurer til gavn for borgere, og at medlemsstaterne i højere grad benytter sig af tilgængelige databaser og fælleseuropæiske IT systemer, samt at der sker en konsolidering af informationskilder, som p.t. er tilgængelige for erhvervsudøvere.
- 2) At der sker en evaluering og nærmere præcisering af visse begreber i anerkendelsesdirektivet, som har tilknytning til a) tjenesteydelseskonceptet, jf. artikel 7, b) ”fælles platforme” jf. artikel 15 samt c) ”Current Professional Development (CPD)”.
- 3) At autorisationsafgørelsesprocessen gøres mere transparent og klar, så kompetente myndigheders afgørelser lever op til kravene om proportionalitetsprincippet.
- 4) At der på grund af den teknologiske og videnskabelige udvikling sker en opdatering af lister over de berørte former for erhvervs-virksomheder, som er oplyst i direktivet.
- 5) At antallet af lovregulerede erhverv i EU reduceres, og at der sikres en proportional lovregulering i medlemsstaterne.
- 6) At Informationssystemet for det indre marked (IMI) gøres obligatorisk for alle erhverv, og at der med henblik på patient- og forbrugerbeskyttelse indføres en advarselsordning, som allerede er gennemført på Servicedirektivets område.
- 7) At princippet om delvis adgang til erhvervsudøvelse ikke anvendes indenfor sundhedsfaglige erhverv og erhverv, der har konsekvenser for sikkerhed.
- 8) At direktivets bestemmelse om sprogkrav tilpasses til de behov, der er hos kompetente myndigheder, som har ansvar for sundhedsfaglige erhverv.
- 9) At mobilitet af dimittender sikres gennem efterlevelse af Domstolens retspraksis.

² Udkast til IMCOs betænkning om modernisering af anerkendelsesdirektivet:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE469.992+01+DOC+PDF+V0//EN&language=EN>

- 10) At Kommissionen gennemfører den påbegyndte evaluering af muligheder for at indføre det såkaldte ”erhvervspas”. Udvalget fremhæver i den forbindelse, at et frivilligt erhvervspas kan være nyttigt at indføre, og at konceptet skal knyttes til IMI og skal leve op til bestemte IT-sikkerhedskrav.
- 11) At Kommissionen sikrer en rettidigt gennemførelse af direktivet i alle medlemsstater.

Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) har første gang i et studie fra oktober 2010 udtalt sig om revisionen af direktivet.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Direktiv 2005/36/EF er gennemført ved lov nr. 123 af 13. februar 2007 om forenkling af adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 189 af 12. februar 2010 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark og med bekendtgørelse nr. 575 af 1. juni 2011 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v.

Indeholdt i ovennævnte lovgivning er bestemmelser, som sammen med ændringerne i den respektive lovgivning for det enkelte lovregulerede erhverv, sikrer gennemførelsen af samtlige obligatoriske regler i direktivet.

Loven og bekendtgørelsen indeholder tillige bestemmelser, som åbner for gennemførelse af direktivets dispositive regler. Loven trådte i kraft den 1. oktober 2007, og bekendtgørelsen trådte i kraft den 20. oktober 2007 og er senest blevet ændret med ikrafttrædelse den 15. juni 2011.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Grønbogen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Grønbogen har ikke i sig selv statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Grønbogen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Til brug for udarbejdelse af forslag til regeringens besvarelse af Kommissionens høring vedrørende grønbogen, som offentliggjort den 22. juni 2011, har Styrelsen for International Uddannelse gennemført en høring af samtlige kompetente myndigheder, som har ansvar for lovregulerede erhverv, ministerier, styrelser og berørte organisationer. Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 12. august 2011. Styrelsen for International Uddannelse har modtaget høringssvar fra følgende høringsspartter:

Kompetente myndigheder med ansvar for lovregulerede erhverv: Arbejdstilsynet, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Finanstilsynet, Kort & Matrikelstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, Psykolognævnet, Rigspolitiet (indeholdt i Justitsministeriets besvarelse fsva. kørelærerhverv) Sikkerhedsstyrelsen, Styrelsen for International Uddannelse (indeholdt i Undervisningsministeriets besvarelse fsva. lærerhverv), Søfartsstyrelsen og Trafikstyrelsen.

Ministerier og visse styrelser: Beskæftigelsesministeriet (henholder sig til Arbejdstilsynets og Arbejdsmarkedsstyrelsens besvarelse), IT- og Telestyrelsen, Justitsministeriet (Færdsels- og våbenkontoret fsva. kørelærerhverv), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kulturministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Undervisningsministeriet, Patent- og Varemærkestyrelsen, Transportministeriet (Trafikstyrelsen fsva. jernbaneerhverv) samt Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Organisationer: Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arkitektforeningen, Arkitektforbundet, Danmarks Apotekerforening, **Dansk Arbejdsgiverforening (DA)**, Danske Arkitektvirksomheder, Dansk Erhverv, Danske Erhvervsskoler-Lederne, Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Danmarks Rejsebureau Forening, Danske Universiteter, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Sygeplejeråd, Forbrugerrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, FSR-Danske Revisorer, FTF, Jordemoderforeningen, Konstruktørforeningen, Lægeforeningen, Tandlægeforeningen, 3F og BAT-kartellet.

Uddannelsesinstitutioner: Arkitektskolen Aarhus og Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (Arkitektskolen).

Høringen har givet anledning til følgende bemærkninger:

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Universitets- og Bygningsstyrelsen, Danske Erhvervsskoler, Dansk Flygtningehjælp, Danske Universiteter, Tandlægeforeningen (henholder sig til Akademikernes Centralorganisationens høringssvar) og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har ingen bemærkninger til høringen.

DA bemærker generelt, at det for DA er absolut afgørende, at alle bestræbelser, såvel nationalt som på EU-plan, går i retning af at understøtte en vækstdagsorden, der kan være med til at få såvel Danmark som Europa ud af krisen. DA finder, at et vigtigt element heri er at sikre den fri bevægelighed af arbejdskraft og tjenesteydelser. DA ser i den sammenhæng meget positivt på at revidere direktivet med henblik på at fjerne nogle af begrænsningerne for den frie bevægelighed og derudover iværksættelse af initiativer, der i højere grad understøtter mulighederne for fri bevægelighed af arbejdskraft og tjenesteydelser.

Dansk Erhverv støtter en effektivisering af anerkendelsesprocedurerne, idet der samtidig bør opretholdes en passende balance mellem hensynet til arbejdskraftens fri bevægelighed og de enkelte erhvervs berettigede interesse i at sikre en forsvarlig erhvervsudøvelse.

Lægeforeningen bifalder direktivets hensigt med at sikre størst mulig mobilitet for arbejdstagere i EU samtidig med at ændringen af direktivets bestemmelser i højere grad vil medvirke til at sikre, at erhvervsudøvere indenfor lovregulerede erhverv har de nødvendige faglige kvalifikationer for at kunne udøve deres erhverv i andre medlemsstater end de pågældende erhvervsudøveres nationalstat.

Advokatrådet har givet et høringssvar vedrørende spørgsmål et og to samt spørgsmål ni, ti og elleve i grønbogen. Advokatrådet har ingen bemærkninger til, at direktivets proceduremæssige beskyttelsesforanstaltninger skulle gælde også i relation til sådanne sager.

Moderniseringen af EU-direktivet om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer skal efter FTF's opfattelse fremme såvel kvalitet og høj faglig standard i de opgaver professionsudøveren varetager, lige som mulighederne for mobilitet. Fremme af mobilitet må derfor ikke ske på bekostning af kvaliteten i opgavevaretagelsen. FTF kan derfor ikke støtte regelændringer, der kan have en forringet kvalitet og lavere standard som konsekvens. FTF ønsker, at der skabes så stor gennemsigtighed og gensidig anerkendelse som muligt. FTF støtter derfor gerne tiltag, der kan styrke professionsudøverens rettigheder til at gøre opnåede kvalifikationer og erfaringer transparente, samt muligheder for at opnå en eventuel nødvendig opkvalificering for at kunne opfylde de nationalt stillede kvalifikationskrav. Opgaven er ikke at deregulere, men derimod at gøre de nationalt opnåede uddannelseskrav gennemsigtige, som grundlag for gensidig anerkendelse, herunder at styrke den enkelte professionsudøvers muligheder for at få vurderet og eventuelt styrket egne kvalifikationer. Professionsudøvernes faglige organisationer skal inddrages bedre i beslutningsprocesserne og den løbende dialog om direktivets implementering.

LO følger arbejdet med grønbogen vedrørende modernisering af direktivet om erhvervmæssige kvalifikationer med stor interesse. LO vil således fremsende høringssvar i forbindelse med Europa Kommissionens hø-

ring med frist den 20. september 2011 efter en proces i sit bagland. På nuværende tidspunkt henviser LO til sit hørings svar af 28. februar 2011 i forbindelse med konsultationspapiret om samme sag - i særlig grad hvad angår respekt for medlemsstaternes ret til selv at udvikle uddannelser, respekt for andre direktiver, vigtigheden af at de sociale parter inkluderes fra start til slut i udviklingen af et erhvervspas samt koblingen til udviklingen af et "safe pass". LO vedlægger endvidere 3F og BAT-kartellets kommentarer til spørgsmålene i forbindelse med grønbogen.

A) Nye metoder til at opnå mobilitet - spørgsmål 1-5

I relation til indførelse af det såkaldte "erhvervspas" er det DA's vurdering, at såfremt erhvervspasset udformes således, at det sikrer gennemskuelighed og er enkelt og ukompliceret at opnå, finder DA forslaget hensigtsmæssigt. Advokatrådet, Danmarks Rejsebureau Forening, 3F og BAT-kartellet samt Lægeforeningen støtter forslaget om udvikling af europæiske erhvervspas. I forbindelse med spørgsmålet om udvikling og indførelse af det såkaldte "erhvervspas" har Danmarks Apotekerforening udtalt, at hvis et erhvervspas vil kunne lette anerkendelsesprocessen, er det et initiativ, som kan overvejes nærmere. Danmarks Rejsebureau Forening vurderer, at et europæisk erhvervspas vil være et attraktivt redskab til at støtte turistførere, der midlertidigt flytter fra én medlemsstat til en anden, da det vil lette midlertidig mobilitet og sikre hurtigere anerkendelse af kvalifikationer.

3F og BAT-kartellet kan generelt støtte en styrkelse omkring samarbejdet i IMI (Indre markeds informationssystem³) og ser fordele ved etablering af et europæisk erhvervspas. Det er Danske Arkitektvirksomheders vurdering, at et europæisk erhvervspas vil kunne drage nytte af IMI-systemet, da IMI har vist sig at være et væsentligt, praktisk redskab, der er i stand til at nedbryde barrierer for grænseoverskridende administrativt samarbejde. Lægeforeningen støtter Kommissionens bestræbelser på at udvikle et erhvervspas, da det kan gøre det nemmere at arbejde i andre medlemsstater. Lægeforeningen støtter idéen om, at udstedelsen af et erhvervspas bliver en frivillig ordning, og at erhvervspasset både kan benyttes ved midlertidige og mere permanente tilfælde. Myndighedernes arbejde bør tilrettelægges smidigt, så berørte personer let og nemt kan få udstedt erhvervspasset og gøre brug af erhvervspasset i det relevante land. Akademikernes Centralorganisation og Arkitektforbundet kan på visse betingelser tilslutte sig de ideelle hensigter med erhvervspasset. Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen finder, at formålet med erhvervspas må være, at gøre ansøgningsprocessen lettere ved at samle de dokumenter, der er nødvendige for at gennemføre en ansøgningsproces.

³IMI er et internetbaseret system, der skal styrke det administrative samarbejde mellem nationale, regionale og lokale myndigheder på tværs af medlemsstaterne. IMI gør det muligt for myndigheder at identificere relevante kompetente myndigheder i andre medlemsstater samt at kommunikere med hinanden på eget sprog ved hjælp af en række præformulerede spørgsmål og svar, som er oversat på forhånd. Derudover opsætter IMI procedurer for grænseoverskridende administrativt samarbejde.

De to organisationer er dog skeptiske overfor idéen om erhvervspas, idet de finder, at der er tale om en stor teknisk og juridisk udfordring bl.a. i forhold til datasikkerhed og sikring af kortets validitet. Endvidere frygter organisationerne, at det er første skridt væk fra minimumskravene til sygeplejerskeuddannelsen.

FSR – danske revisorer oplyser, at foreningen bakker op om bestræbelserne på at skabe et indre marked for serviceydelser, herunder at fremme mobiliteten over landegrænserne for revision og andre revisorydelser, men finder, at erhvervspas skal kunne håndtere følgende dimensioner/udfordringer: Forskellighed og kompleksitet i national lovgivning, variation i revisors opgaver og roller, forskellige rammer for revisors arbejde (regler og uddannelse), beskeden dansk efterspørgsel efter revisorer fra andre EU-lande og tvivl om, hvorvidt erhvervspas kan øge konkurrencen for så vidt angår revision af virksomheder af særlig offentlig interesse. Det er derfor FSR – danske revisorerers vurdering, at der fortsat bør være en eller anden form for prøvning af revisorer og revisionsfirmaer, der vil udøve revision i Danmark, sådan som reglerne også er gældende i dag.

FTF er fortsat skeptisk overfor forslaget om et erhvervspas, da der er fortsat mange uafklarede spørgsmål knyttet til passets indhold, dets udstedelse, juridiske status, løbende vedligeholdelse, datasikkerhed mv. FTF ser derfor frem til resultatet af arbejdet i Kommissionens arbejdsgruppe og vil tage endelig stilling, når det egentlige forslag foreligger. I hvilken udstrækning erhvervspasset kan overflødiggøre f.eks. den forudgående anmeldelse vil ligeledes afhænge af den konkrete udformning og indholdsbestemmelse. Hvis der etableres et erhvervspas, er det for FTF vigtigt at understrege, at passet ikke kan erstatte en anerkendelse fra den nationale kompetente myndighed. FTF er enig i grundprincippet om, at passet er frivilligt; det er den nationale kompetente myndighed, der skal udstede passet, og at medlemsstaten forpligtes til at udpege en national kompetent myndighed for erhverv, der ikke i dag er omfattet af en kompetent myndighed. Et erhvervspas skal i givet fald også kunne anvendes af professionsudøveren såvel ved fast etablering som midlertidig udøvelse af erhvervet.

Arkitektforeningen er af den overbevisning, at den nuværende anerkendelsesprocedure for arkitektuddannelserne i EU overflødiggør en erhvervspas ordning, samtidig med at foreningen forudser store problemer, lig med et stort bureaukrati, i forbindelse med administrationen og vedligeholdelsen af en sådan ordning. Arkitektforeningen henviser til, at arkitekter uddannet ved en EU-ankendt arkitektskole eller godkendt af Arkitektforeningens Optagelses- og Kvalifikationsnævn, allerede har et sådant kort/erhvervspas. Efter Konstruktørforeningens opfattelse kræver erhvervspas match i titler og er derfor uinteressant for bygningskonstruktører. Efter foreningens opfattelse burde et erhvervspas være bevis på, at bæreren har visse kompetencer, hvilket er noget andet end et bevis på, at ens eksamensbevis er ægte. Endvidere vurderer foreningen, at hvis erhvervspas skal udstedes af kompetente myndigheder – og for professioner

uden kompetent myndighed af contact points eller lignende - giver dette en risiko for, at direktivet tvinger ikke-lovregulerede professioner i retning af øget lovregulering. Foreningen henviser i stedet til det såkaldte "EurBE accreditation scheme", udviklet af de europæiske bygningskonstruktørers organisation, som skal sikre den enkelte en titel, der kan sammenlignes på tværs af sprog og landegrænser i Europa. Danske Arkitektvirksomheder oplyser, at det er i Danske Arkitektvirksomheders interesse at skabe så ukomplicerede administrative procedurer ved udøvelse af erhverv i udlandet som muligt. En eventuel indførelse af et erhvervpass skal derfor kunne tilbyde øget effektivitet, merværdi og troværdighed i forhold til den nuværende situation, hvor Danske Arkitektvirksomheder og lignende organisationer som supplement til den automatiske anerkendelse udsteder attester til medlemmerne i forbindelse med arbejde i udlandet.

Advokatrådet, Danmarks Rejsebureau Forening, 3F og BAT-kartellet samt Danske Arkitektvirksomheder støtter forslaget om de kompetente myndigheders respektive roller i EU-afgangsstaten og den modtagende medlemsstat, og vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er afgangssstaten, der verificerer/kontrollerer, om ansøgeren har de fornødne kvalifikationer. Advokatrådet er enig i, at et erhvervspas bør være et tilbud til erhvervsudøvere, og således ikke være et obligatorisk krav til erhvervsudøvere. Det vil være den udstedende myndighed, der beslutter, om betingelserne for at udstede passet er opfyldt, hvilket betyder, at den erhvervsudøvende ikke har nogen ubetinget ret til at få passet udstedt. Danske Arkitektvirksomheder opfordrer til, at der i Danmark, hvis dette bliver relevant, nedsættes en kompetent myndighed bestående af arkitektterhvervets relevante parter til at forestå denne opgave. 3F og BAT-kartellet støtter, at den pågældende medlemsstat selv udpeger en kompetent offentlig myndighed til at udstede erhvervspasset indenfor erhverv, som ikke er lovregulerede i erhvervsudøverens afgangssstat (f.eks. kontaktpunkter for direktivet eller NARIC-centre). Det er i den forbindelse relevant nærmere at definere kravene til den offentlige myndighed, som udsteder erhvervspasset inden for et ikke-lovreguleret erhverv, samt modtagerstatens pligt til at acceptere et erhvervspas udstedt af den myndighed i afgangssstaten.

3F og BAT-kartellet, Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen finder, at hvis man skal kunne lægge vægt på et erhvervspas, bør det udstedes af en offentlig myndighed og ikke af en national organisation eller en kommerciel enhed. Akademikernes Centralorganisation og Arkitektforbundet finder, at den juridiske betydning af et erhvervspas bør beskrives i detaljer, f.eks. hvorvidt et erhvervspas er bindende for de nationale myndigheder i værtslandet, eller hvorvidt det alene har karakter af information. Det er organisationernes opfattelse, at det generelt set kan være problematisk, at myndigheden i forhold til godkendelse og endvidere oplysning og vejledning oftest er henlagt til private medlemsorganisationer. Advokatrådet synes, at det er afgørende, at oplysningerne på kortet er præcise og ajourførte, hvilket naturligvis stiller krav til den udstedende myndighed i EU-afgangsstaten. Det må i den forbindelse formodes, at der

vil være behov for en elektronisk løsning, som det vil være afgørende, at man i den modtagende medlemsstat er i stand til at tage del i. Advokatrådet kan støtte, at erhvervspas bør være et tilbud til erhvervsudøvere, og således ikke være et obligatorisk krav til erhvervsudøvere. Principielt set ser 3F og BAT-kartellet gerne, at der indføres et generelt krav om erhvervspas til brug for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Som et første skridt anbefaler 3F og BAT-kartellet, at det inkluderes i et revideret direktiv, at medlemsstater har ret til at stille krav om obligatoriske erhvervspas på områder, der bunder i hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed (artikel 7, stk. 4). Dette koncept findes allerede i flere medlemsstater under navnet ”safe pass”, ID-kort mv. Akademikernes Centralorganisation og Arkitektforbundet forudser særlige problemer i erhverv og brancher, som er lovregulerede i nogle lande og ikke i andre. Det bør via lovgivningen sikres, at de rettigheder, som fremgår af et eventuelt europæisk erhvervspas, som en borger udstyres med fra en udstedende medlemsstat, faktisk skal anerkendes af en modtagende medlemsstat.

Advokatrådet finder, at anmeldelsesordningen skal bibeholdes, og at indførelsen af et erhvervspas, som tydeligt angiver indehaverens erhvervsmæssige rettigheder, vil kunne fremskynde anerkendelsesprocessen, så afgørelsen kunne træffes inden for 1 måned, samt at erhvervspasset kan fremvises i stedet for eventuelle medfølgende dokumenter i tilfælde af krav om forudgående anmeldelse, jf. spørgsmål 2 a), model 2. Advokatrådet bemærker dog, at det bør sikres, at en overskridelse af sagsbehandlingsfrister ikke medfører en automatisk godkendelse af autorisationsansøgninger. Danmarks Rejsebureau Forening finder, at erhvervspasset ville gøre den nuværende forudgående anmeldelse overflødig, jf. spørgsmål 2 a), model 1. Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen er enig heri, dog med forbehold for at erhvervspasset ikke erstatter anerkendelse fra den kompetente myndighed. Som retskrav synes 3F og BAT-kartellet, at 1 måned kan være kort, eksempelvis på grund af afholdelse af ferie mv. Antallet af måneder er dog ikke det afgørende, hvis systemet er opbygget fornuftigt. 3F og BAT-kartellet ønsker, at forudgående kontrol af erhvervsudøverens kvalifikationer bevares og foreslår, at teksten fra regeringens svar på spørgsmål 20, ved høringen i foråret 2011 om emnet, gindsættes i det kommende høringssvar samt anbefaler, at begrebet ”offentlig sundhed og sikkerhed” i artikel 7, stk. 4, udvides til at omfatte ”tvingende almene hensyn”.

DA støtter muligheder for delvis anerkendelse inden for visse lovregulerede erhverv. Danmarks Rejsebureau Forening støtter ligeledes forslaget om inkorporering af princippet om delvis adgang til de økonomiske aktiviteter, som udføres som en del af erhvervet og specifikke kriterier for anvendelsen af ordningen. Danmarks Rejsebureau Forening vurderer, at en sådan adgang vil medføre en potentiel øget mobilitet på EU-arbejdsmarkedet. En afledt effekt af en sådan delvis adgang vil være nedbrydelse af de indirekte hindringer af arbejdskraftens frie bevægelighed, som indtil nu har hindret mobiliteten. Eksempelvis enkeltstående krav til

en hel profession baseret på dennes nationale definition, vil ikke længere kunne gøres gældende som helhed, men alene den gren/del af professionen, hvor det vil være tvingende nødvendigt. Akademikernes Centralorganisation og Arkitektforbundet ønsker så få ubureaukratiske systemer som muligt. 3F og BAT-kartellet finder, at hvis begrebet indføres, skal der anføres stramme krav til, hvornår begrebet kan tages i brug. Begrebet skal ledsages af myndighedsbehandling med hensyn til anmeldelse, vurdering og bevilling af delvis adgang. Retten til ”delvis adgang” kan eventuelt gøres tidsbegrænset. Det vil i praksis være vanskeligt at operere med begrebet ”delvis adgang”, fordi der ikke føres myndighedskontrol med, om tjenesteudbyderne udfører andet arbejde. Uddannelser omfattet af direktivet er for LO-medlemmer ofte af kortere varighed, og det giver i praksis ikke mening at give delvis adgang til delområder inden for fx stilladsbygning eller arbejde med kraner. Samtidig kan delvis adgang ses som en trussel mod idéen om brede uddannelser, hvor EUD- og AMU-kurser (fx svejsekurser og kurser i stilladsbygning) i Danmark ofte omfatter alment dannende elementer. Indførelse af begrebet ”delvis adgang” vil fremme smalle uddannelser.

Dansk Sygeplejeråd finder ikke, at princippet om delvis adgang skal finde anvendelse overfor sygeplejersker eller andre sundhedspersoner. FTF kan ikke støtte, at princippet om delvis adgang indføres i direktivet. Professionsudøvelsen af FTF’s professioner på basis af sammenhængende grunduddannelser og for sundhedsprofessionernes vedkommende yderligere autorisation, er afgørende for at sikre kvalitet og sikkerhed for borgeren. Som alternativ til delvis adgang bør medlemsstaterne i stedet tilbyde forskellige former for opkvalificering, der kan sikre, at personen opfylder de stillede formelle kvalifikationskrav.

DA støtter bestræbelser, der går i retning af at gøre udligningsforanstaltninger overflødige, og Akademikernes Centralorganisation, Arkitektforbundet, Danmarks Rejsebureau Forening, 3F og BAT-kartellet, Danske Arkitektvirksomheder og Konstruktørforeningen støtter forslaget om nedsættelse af den aktuelle grænse på to tredjedel af medlemsstaterne til en tredjedel, som en betingelse for oprettelse af en fælles platform. 3F og BAT-kartellet forudsætter dog, at platformene altid udvikles i samarbejde med de anerkendte europæiske sociale parter inden for de relevante fagområder. Det er afgørende, at de involverede faglige sammenslutninger omfatter såvel arbejdsgiver- som arbejdstagersiden⁴. Danmarks Rejsebureau Forening og Konstruktørforeningen vurderer, at det er nødvendigt med en indre markedstest. Hvis en eventuel ny platform ikke bliver underlagt en markedstest, er der risiko for, at den fælles platform kommer til at udgøre en hindring for mobiliteten af erhvervsudøvere fra ikke-deltagende medlemsstater og især fra medlemsstater, hvor erhvervet ikke er lovreguleret. Konstruktørforeningen forventer, at de syv sektorregule-

⁴ Sikker fjernelse af asbest er et eksempel på en hensigtsmæssig, mulig fremtidig fælles platform. Flertallet af medlemsstater stiller krav til, at fjernelse af asbest i bygninger forudsætter en uddannelse, men kravet til uddannelsen varierer fra få timer til to uger. En fælles platform med krav til uddannelse om fjernelse af asbest vil fremme sikkerhed og sundhed samt mobiliteten over landegrænserne.

rede professioner også skal gennemgå en tilsvarende test og finder det vigtigt, at fælles platforme skal kunne dannes af professioner, som ikke nødvendigvis deler nationale titler. Dansk Sygeplejeråd mener, at ordningen om fælles platforme kunne finde anvendelse på specialuddannelser for sygeplejersker, der ligger udover basisuddannelsen. Organisationen finder det uklart, hvad platformen skal indeholde, og efter hvilke standarder de skal godkendes. Organisationen bakker op om forslaget, såfremt det er muligt at bevise et reelt behov for eller ønske om anvendelsen af en platform. Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen finder det vigtigt, at det garanteres, at platformene ikke kan sænke de nuværende kriterier for anerkendelse af bestemte uddannelser og professioner. Efter FTF's opfattelse bør forslaget om at styrke mulighederne for at etablere fælles platforme analyseres nærmere. Det er helt afgørende for FTF, at anerkendelse af kvalifikationer respekterer de nationalt fastsatte standarder og kvalifikationskrav. Hvis minimumskrav efter laveste fællesnævner kan opnå juridisk status, som Kommissionen foreslår det, vil platformene kunne øge modsætningerne indenfor de enkelte professioner. Minimumskrav efter laveste fællesnævner kan risikere at ødelægge sammenhængen i grunduddannelserne.

DA støtter muligheden for at revidere omfanget af lovregulerede erhverv i medlemsstaterne, og som svar på spørgsmålet om kendskab til lovregulerede erhverv, hvor det kan forekomme, at kvalifikationskravene ikke står i et rimeligt forhold til eller er unødvendige i forhold til de tilsigtede samfundsmålsætninger og derved fører til hindringer for EU-borgernes frie bevægelighed, oplyser Danmarks Rejsebureau Forening, at turistførerhvervet i visse medlemsstater er et lovreguleret erhverv, hvilket hæmmer mobiliteten af turistførere fra lande, hvor erhvervet ikke er lovreguleret. Det oplyses, at danske turistførere ofte mødes med kvalifikationskrav i lande, hvor turistførerhvervet er lovreguleret, der ikke står i rimeligt forhold eller er nødvendige i forhold til at kunne udøve erhvervet. Arkitektforbundet oplyser, at danske arkitekter efter færdiggjort kandidatexamen er i stand til at praktisere frit i Danmark og ofte rammes af begrænsende krav, når de søger arbejde i andre medlemslande. Det er forbundets opfattelse, at disse krav ofte kan virke diskriminerende. Det er ikke opfattelsen, at der endnu er tale om et stort kvantitativt problem, men mere et kvalitativt problem for de enkelte arkitekter. 3F og BAT-kartellet oplyser, at ideen om at indføre objektive kriterier er interessant, og at objektive kriterier skal gøre gensidig anerkendelse mere enkel. 3F og BAT-kartellet finder det vigtigt, at medlemsstaternes ret til at stille krav til kvalifikationer i lovregulerede erhverv og kompetence til selv at udvikle uddannelser fastholdes. Hensynet til arbejdskraftens frie bevægelighed skal tillige balancere med andre legitime hensyn og legale krav om et socialt og bæredygtigt Europa.

B) At bygge videre på resultater – spørgsmål 6-13

For så vidt angår forslaget om en generel forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre, at oplysninger om de kompetente myndigheder

og de krævede dokumenter til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er tilgængelige via ét centralt online-adgangspunkt i hver medlemsstat, og en forpligtelse til at muliggøre online-gennemførelse af anerkendelsesprocedurer for alle erhvervsudøvere, kan **DA** støtte, at området effektiviseres som foreslået med etablering af et centralt kontaktpunkt, som i Danmark er placeret i Styrelsen for International Uddannelse. Akademikernes Centralorganisation, Arkitektforbundet, Danske Arkitektvirksomheder, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Sygeplejeråd, Jordemoderforeningen og FTF støtter tillige forslaget. FTF støtter muligheden for at gøre det muligt for tjenesteyderne elektronisk at gennemføre alle de administrative procedurer. FTF mener tillige, at kompetente myndigheder skal forbeholde sig ret til at få forelagt originale dokumenter i forbindelse med behandling af autorisationsager. Danske Arkitektvirksomheder finder, at det bør overvejes, hvordan der sikres en logisk sammenhæng med den kompetente myndighed og dennes webindgang.

Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen gør opmærksom på, at ikke alle EU-borgere kan kommunikere elektronisk, og derfor bør det fortsat være muligt at få information og ansøge om anerkendelse på anden vis.

I relation til forslaget om at ophæve kravet om to års erhvervserfaring i tilfælde af, at et erhverv ikke er lovreguleret i hjemlandet, bemærker **DA** bl.a., at et krav om erhvervserfaring i to år for det første ikke er afgørende for, hvorvidt den enkelte kan arbejde sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og for det andet er kravet uproportionalt med, at de uddannelseskrav, som erhvervserfaringen skal matche, ofte er et AMU-kursus af en dags varighed. **DA** har i den sammenhæng forståelse for, at der er felter, hvor der er et særskilt hensyn at tage til den offentlige sikkerhed og sundhed (arbejde i tårnkraner og med større stilladser). Danmarks Rejsebureau Forening er enig i, at kravet om to års erhvervserfaring i tilfælde, hvor en erhvervsudøver kommer fra en ikke-regulerende medlemsstat skal ophæves, når der er tale om forbrugere, der krydser grænser, og ikke vælger en lokal erhvervsudøver i værtslandet. Kravet udgør en unødvendig hindring for den frie bevægelighed for erhvervsudøvere i EU, der ikke kan retfærdiggøres som forbrugerbeskyttelse. Værtslandet bør ikke være berettiget til at kræve forudgående anmeldelse, da det udgør en unødvendig procedure. Kravet om forudgående anmeldelse bør kunne kræves i de tilfælde, hvor hensynet til den offentlige sundhed eller sikkerhedsmæssige risici for forbrugerne kan retfærdiggøres med forudgående kontrol af kvalifikationer. FTF, 3F og BAT-kartellet ønsker ikke, at kravet om to års erhvervserfaring ophæves. FTF, 3F og BAT-kartellet ønsker, at krav om forudgående anmeldelse bibeholdes. 3F og BAT-kartellet støtter formuleringen i den danske besvarelse af Kommissionens høring af 7. januar 2011 om emnet⁵.

⁵ To års dokumenteret erhvervserfaring betragtes som et relevant alternativ til at kunne udføre arbejde indenfor

Akademikernes Centralorganisation, Arkitektforbundet, og Danmarks Rejsebureau Forening er enig i den i grønbogen anførte argumentation vedrørende definitionen af ”lovreguleret uddannelse”, hvorefter definitionen foreslås udvidet til at omfatte enhver uddannelse, som er anerkendt af en medlemsstat og relevant for erhvervet. Hermed støttes muligheden for at bruge Europass, Diploma Supplement eller Europass Certificate Supplement til at give oplysninger om indholdet og formålene med de relevante uddannelsesprogrammer. **Danmarks Rejsebureau Forening er som udgangspunkt enige i grønbogens betragtninger, men finder, at det dog vil være relevant med en form for kontrol med akkrediteringen af de ”relevante uddannelser” – en uddannelses relevans kan på baggrund af det kvalitative indhold variere væsentligt fra medlemsstat til medlemsstat.** FTE, 3F og BAT-kartellet, Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen finder det uklart, hvad Kommissionens forslag indebærer. En definition af, hvad der præcist menes med ”lovreguleret uddannelse” efterlyses. Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen ønsker ikke, at forslaget medfører, at minimumskravene til sygeplejerskeuddannelsen sænkes, i det tilfælde, hvor der skulle komme nye medlemslande, som ikke har lovreguleret uddannelsen. I sådanne tilfælde må det nye medlemsland opgradere og udvikle uddannelsen, så den lever op til minimumskravene for automatisk anerkendelse, som gælder for sygeplejerskeuddannelsen og jordemoderuddannelsen. 3F og BAT-kartellet efterlyser svar på spørgsmålet om, hvordan spørgsmålet spiller sammen med idéen om at fastsætte objektive kriterier til lovregulering af erhverv i EU, jf. spørgsmål 5 i grønbogen.

Advokatrådet kan støtte at klassifikationen af uddannelsesniveauerne i artikel 11 slettes. Advokatrådet finder det i den forbindelse afgørende, at der fortsat overlades det modtagende land en reel mulighed for at fastslå, om kvalifikationer opnået i et andet land i tilstrækkelig grad kan ligestilles med forholdene i det modtagende land. Tillige finder Advokatrådet det afgørende, at der ved skønsudøvelsen på de områder, hvor der stilles krav om en kandidateksamen, fortsat kan lægges vægt på, om uddannelsen er opnået på vilkår, der er fuldt sammenlignelige med hjemlandets forhold.

FTE, 3F og BAT-kartellet, Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen støtter på nuværende tidspunkt ikke forslaget. Det foreslås tillige, at man afventer resultatet af Generaldirektoratet Indre Marked og Tjenesteydelsers undersøgelse af emnet. Danmarks Rejsebureau Forening finder, at klassifikationen kan være relevant, hvis definitionen af ”lovreguleret uddannelse” ændres, netop på baggrund af, at det kvalitative indhold af uddannelser kan variere. Derfor vil det være nødvendigt med et sammenlig-

---

visse erhverv, hvor der kræves visse korte sikkerhedsuddannelser. Dette gælder eksempelvis i en situation, hvor personen kommer fra et land, hvor erhvervet ikke er lovreguleret, mens der stilles krav om en såkaldt sikkerhedsuddannelse i værtslandet. I Danmark er der tale om visse erhverv i tilknytning til arbejdsmiljølovgivningen og visse erhverv, der har tilknytning til sikkerhed ved arbejde på offshore platforme. I begge tilfælde er der tale om særdeles farlige erhverv, hvor der også til virksomheder og til industrien i øvrigt stilles meget strenge sikkerhedsmæssige og miljømæssige krav, både på EU-plan og nationalt.

ningsgrundlag for at kunne definere relevansen for et givent erhvervsuddannelsesområde.

Dansk Sygeplejeråd, 3F og BAT-kartellet, FTF og Jordemoderforeningen støtter ikke indførelse af EQF (European Qualification Framework) som fælles referenceramme, da EQF ikke angiver de specifikke kvalifikationer, som er nødvendige i forhold til erhvervsmæssig anerkendelse, særligt indenfor sundhedssektoren. Høringsparterne finder ikke, at EQF kan stå i stedet for minimumskravene for sektorregulerede uddannelser. Det bemærkes endvidere, at den europæiske kvalifikationsramme (slutkompetencer) er frivillig, mens anerkendelsesdirektivet er bindende. FTF finder, at anvendelse af ECTS-systemet i relation til kvalifikationsniveauer skal overvejes nærmere, da ECTS alene er udtryk for en kvantitativ arbejdsbelastning.

For så vidt angår forslaget om at rekalibrere reglerne i direktivets artikel 14, stk. 1 om udligningsforanstaltninger ved at indføre specifikke ”fire trin” om: 1) berettigelse af udligningsforanstaltninger, 2) sletning af reglen vedrørende to års erhvervs erfaring, 3) styrkelse af borgernes ret til at få en begrundet autorisationsafgørelse, 4) pligt til at værtslandet mindst to gange om året tilbyder egnethedsprøve, støtter Danmarks Rejsebureau Forening, at de i grønbogen anførte ”fire trin” implementeres i et moderniseret direktiv.

Ad nr. 1: 3F og BAT-kartellet oplyser, at udligningsforanstaltninger er et vigtigt middel til at styrke mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked.

Ad nr. 2: 3F og BAT-kartellet ønsker, at reglen om vedrørende to års erhvervs erfaring opretholdes.

Ad nr. 3: FTF, 3F og BAT-kartellet kan støtte de skærpede krav til den kompetente myndighed om at begrunde afgørelser.

Ad nr. 4: FTF støtter ikke forslaget om muligheden for at indføre en pligt til at værtslandet afholder egnethedsprøve mindst to gange om året.

Advokatrådet, Arkitektforbundet og Dansk Rejsebureau Forening støtter, at dimittender fra en akademisk uddannelse kan gennemføre en lønnet prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar i udlandet. Advokatrådet peger på, at der – i overensstemmelse med EU-domstolens afgørelse i Morgenbesser-sagen – i retsplejelovens § 135a er fastsat regler om udenlandske juristers mulighed for at blive advokatfuldmægtige i Danmark. Ifølge flere høringsparter er det afgørende i forhold til ordningen, om det faglige indhold i denne prøvetid gør vedkommende i stand til at varetage erhvervet i den medlemsstat, hvor personen efterfølgende søger beskikkelse. Lægeforeningen bemærker, at ”retten til selvstændigt virke” ikke erhverves i forlængelse af en universitetsgrad, men først når Klinisk Basisuddannelse er dokumenteret gennemført. Foreningen finder, at det af hensyn til lægers mobilitet er en fordel, at Klinisk Basisuddannelse også vil kun-

ne gennemføres i andre EU-medlemsstater. Arkitektforbundet oplyser, at danske nyuddannede arkitekter tit ønsker at bruge de første år efter deres studie til at opnå international erfaring. Da der ikke er krav om ”professional training” for arkitekter i Danmark, og da der således ikke er etableret et system til vurdering og godkendelse af dette, oplever de ofte vanskeligheder i forhold til at få anerkendt deres kvalifikationer og rettigheder. Udenlandske nyuddannede arkitekter ønsker ofte at søge beskæftigelse ved danske arkitektvirksomheder i form af internships, som trainees osv., blandt andet med henblik på at opnå anerkendelse i deres hjemland. Dette virker som en trussel mod det danske system for regulering af løn- og ansættelsesvilkår, idet disse udenlandske arkitekter ofte vil være tilbøjelige til at acceptere ringere ansættelsesvilkår end de, der burde gælde. Akademikernes Centralorganisation henviser til Arkitektforbundets svar. Dansk Sygeplejeråd, FTF og Jordemoderforeningen støtter ikke forslaget. FTF henviser i den forbindelse til argumentationen under spørgsmål om ”delvis adgang”. 3F og BAT-kartellet finder, at gennemførelse af ulønnet prøvetid ikke må skævvride arbejdsmarkedet. Arbejde under ”kvalificeret fagmands ansvar” må ikke kunne ske på områder, der er reguleret for at beskytte den offentlige sundhed og sikkerhed, jf. direktivets artikel 7, stk. 4.

DA kan generelt støtte inddragelsen af IMI. FTT finder, at overvejelser om at inddrage IMI systemet er positiv, men at det bør undersøges nærmere, om systemet i sin nuværende form blot kan udvides til andre professionsområder, eller om der er behov for justeringer. FTF, Forbrugerrådet, Dansk Sygeplejeråd, Jordemoderforeningen, Lægeforeningen og Danmarks Apotekerforening støtter forslaget om indførelse af en bred advarselsordning i Indre Marked i informationssystemet (IMI), der forpligter medlemsstaterne til straks at advare andre medlemsstater, hvis en sundhedsfaglig person ikke længere har tilladelse til at praktisere på grund af en disciplinær sanktion, jf. spørgsmål 12, model 2. I forbindelse med advarselsordningen om disciplinære sanktioner er det efter Lægeforeningens vurdering vigtigt, at medlemsstaterne indbyrdes hurtigt agerer. Dette bør også gælde, hvis sanktionen er forældet og sundhedspersonen dermed ikke udgør en risiko for patientsikkerheden. Det er således vigtigt, at advarselsordningen både tilgodeser patientsikkerheden samtidig med, at den ikke unødigt forhindrer den frie bevægelighed for personer, som ikke (længere) udgør en risiko for patientsikkerheden. Det vil være vigtigt, at der fastsættes nærmere betingelser for brug af advarselsordningen. Det skønnes i den forbindelse at være relevant, at der foreligger viden om de andre landes praksis med hensyn til at pålægge disciplinære sanktioner, herunder oplysninger om, på hvilket grundlag sanktionerne er faldet, hvorvidt der er tale om permanente eller midlertidige sanktioner (og hvornår de ophører). 3F og BAT-kartellet finder, at brugerfladen skal udvikles, så den – hvor det er passende, bliver anvendelig for virksomheder og faglige organisationer i værtslandet, og at systemet skal kunne virke sammen med tilsvarende nationale systemer.

Lægeforeningen finder, at læger - af hensyn til såvel patientsikkerhed som kommunikationen med kollegaer og andre personalegrupper skal være i besiddelse af sproglige færdigheder på et sådant niveau, at lægen kan udføre sit erhverv indenfor et givent speciale. Man kan derfor med fordel på europæisk plan klargøre mere præcist, hvad indholdet bør være i adfærdskodeksen i forhold til, hvad forskellige aktører har ansvar for, herunder også i relation til en EU-læges kommunikative færdigheder. En præcisering af indholdet i adfærdskodeksen vil give større bevidsthed omkring, hvilket ansvar henholdsvis den europæiske tilrejsende læge, ansvarlige myndigheder samt arbejdsgiver har i forhold til at sikre, at EU-lægen har de nødvendige færdigheder, herunder sproglige, der er en forudsætning for, at lægen kan udføre sit erhverv med ”omhu og samvittighedsfuldhed”. Af hensyn til patientsikkerheden ser Danmarks Apotekerforening gerne, at personer, der arbejder i sundhedssektoren, fx farmaceuter på et apotek, bliver underlagt en engangskontrol af de nødvendige sproglige færdigheder, inden den sundhedsfaglige person første gang kommer i direkte kontakt med patienterne. Dansk Sygeplejeråd, Lægeforeningen, FTF og Jordemoderforeningen anbefaler, at de eksisterende regler i adfærdskodeksen tydeliggøres. Løsningen bør dog suppleres med, at modtagerlandene/arbejdsgiveren får en øget forpligtelse til at sikre, at der, i det omfang det er nødvendigt, udbydes den type undervisning i sprog og kultur, som er relevant for det pågældende erhverv. Lægeforeningen bemærker, at adfærdskodeksen ikke er juridisk bindende. Det er vigtigt, at en tilrejsende EU-læge har let adgang til at orientere sig om, hvilke færdigheder der er påkrævede for at kunne arbejde indenfor et givent speciale og i den forbindelse, hvorledes lægen kan opnå eller aflægge bevis for at være i besiddelse af sådanne færdigheder. 3F og BAT-kartellet finder, at hvor sprogkundskaber har betydning for den offentlige sundhed og sikkerhed og andre tvingende almene hensyn samt for arbejdsgivere og forbrugere, skal der fortsat kunne stilles krav til sprogkundskaber og iværksættelse af udligningsforanstaltninger.

C) Modernisering af automatisk anerkendelse – spørgsmål 14-24

Arkitektforbundet finder, at processen vedrørende modernisering af minimumsuddannelseskravene i henhold til direktivet, som foreslås i grønbogen, jf. spørgsmål 14, bør fremskyndes så meget som muligt. Dansk Sygeplejeråd, FTF og Jordemoderforeningen er enig i forslaget til en proces for modernisering af den automatiske anerkendelse. I forhold til anvendelsen af ECTS-point som en metode til at optimere harmoniseringen af uddannelseskravene, så finder organisationerne det vigtigt, at der først er en fælles forståelse af, hvad ECTS-point svarer til. En harmonisering bør ikke ændre minimumskravene til uddannelsens længde og fordelingen mellem teori og praksis.

FTE, 3F og BAT-kartellet, Dansk Sygeplejeråd, Lægeforeningen og Jordemoderforeningen støtter forslaget om, at erhvervsudøvere, der søger om etablering i en anden medlemsstat end den, hvor de erhvervede deres

kvalifikationer, skal bevise overfor værtsmedlemsstaten, at de har ret til at udøve deres profession i hjemlandet.

Arkitektforbundet ønsker ikke, at direktivet tackler spørgsmålet om løbende faglig udvikling mere omfattende, idet forbundet synes, at dette spørgsmål bør være et nationalt anliggende. Det er Lægeforeningens holdning, at læger er forpligtede til kontinuerligt at opdatere deres kompetencer, således at patienterne til enhver tid modtager en moderne og evidensbaseret undersøgelse og behandling. Lægeforeningen finder, at denne forpligtelse for læger dog bør forankres nationalt, og at der ikke er behov for yderligere at specificere denne forpligtelse i direktivet.

Dansk Sygeplejeråd, FTF og Jordemoderforeningen finder det vigtigt, at minimumsvarigheden af sygeplejerskeuddannelsen udtrykkes i både timer og år for at garantere en fælles forståelse af uddannelsens omfang. I forhold til anvendelsen af ECTS-point som alternativ opgørelse, finder organisationerne det vigtigt, at der først er en fælles forståelse af, hvad ECTS-point svarer til.

Akademikernes Centralorganisation, Arkitektforbundet, Dansk Sygeplejeråd, Jordemoderforeningen, 3F og BAT-kartellet kan tilslutte sig de i grønbogen anførte forslag og argumenter for, at medlemsstaterne skal give underretning, så snart et uddannelsesprogram godkendes nationalt. Organisationerne mener, at en sådan løsning kan være med til at optimere godkendelsesproceduren. FTF oplyser, at forslaget vil indebære en yderligere funktion for det danske akkrediteringssystem og eventuelt en lovændring, og derfor må overvejes nærmere. Lægeforeningen finder, at sådant underretningssystem vil være for bureaukratisk og ufleksibelt.

Lægeforeningen finder, at man bør fastholde det nuværende niveau, hvor et lægespecialt skal eksistere i 2/5 af alle medlemsstaterne for at kunne godkendes som et specialt på europæisk niveau. Det er Lægeforeningens holdning, at en nedsættelse fra 2/5 til 1/3 vil medføre en godkendelse af langt flere specialer på europæisk plan, og afgrænsningen i forhold til nærliggende specialer (subspecialisering) vil blive vanskelig at fastsætte. I forlængelse af det rejste spørgsmål ønsker Lægeforeningen at påpege, at Lægeforeningen finder, at det nuværende direktivs artikel 28 vedrørende "Uddannelsen til alment praktiserende læge" bør udgå. Lægeforeningen finder, at speciallægeuddannelsen i almen medicin bør anerkendes på lige fod med de øvrige speciallægeuddannelser og derfor anerkendes efter artikel 25.

Lægeforeningen finder, at det tre-årige uddannelseskraft, der følger af bestemmelsen i artikel 28 i dag, ikke er fyldestgørende i forhold til de krav, der bør stilles til uddannelsen af læger i almen medicin på europæisk plan.

Lægeforeningen finder, at det vil være godt, hvis der i direktivet gives mulighed for at give dispensation for delvis gennemførelse af en speciallægeuddannelse i forbindelse med, at en uddannelsessøgende læge påbe-

gynder en anden speciallægeuddannelse. En betingelse for at kunne give dispensation bør være, at de lægefaglige kompetencer, der er erhvervet i forbindelse med en delvis gennemførelse af et afbrudt speciallægeuddannelsesprogram, ækvivalerer de lægefaglige kompetencer i det andet speciallægeuddannelsesprogram, som der dispenseres fra.

Dansk Sygeplejeråd, FTF og Jordemoderforeningen er positive over for forslaget om ændring af kravet om ti års almen skolegang til tolv års almen skolegang som adgangskrav til sygeplejerskeuddannelsen.

Danmarks Apotekerforening støtter forslaget om, at listen over erhvervs-mæssige aktiviteter, som en farmaceut er bemyndiget til at udføre, udvides med farmaceutisk omsorg, egenomsorg og pharmacovigilance. FTF kan ikke støtte en udvidelse af listen som foreslået. FTF oplyser, at de beskrevne opgaver i høj grad varetages af farmakonomer, dvs. opgaver, der omfatter kontakt og dialog med borgeren og patienten, herunder rådgivning, oplysning og gennemgang, overvågning og tilpasning af behandling ved behov. Farmaceuten udfører lignende opgaver, men udviklingstendensen går i retning af, at farmakonomer i stigende grad varetager denne type opgaver.

Danmarks Apotekerforening støtter forslaget om, at farmaceutstudiet indeholder en praktikperiode på 6 måneder på et apotek (evt. en kombination af praktik på både apotek og sygehusapotek), såfremt farmaceuten efterfølgende skal ansættes på et apotek. Perioden kan ifølge Danmarks Apotekerforening godt splittes op i fx to perioder, men bør ligge i sidste del af studiet. Praktikperioden skal ligge i studietiden og ikke, som der står i grønbogen ”umiddelbart efter afslutning af den akademiske uddannelse”. Begrundelsen er, at den nyuddannede farmaceut skal kunne tage ansættelse på et apotek umiddelbart efter endt uddannelse og fungere som farmaceut.

Danmarks Apotekerforening finder ikke, at en sletning af artikel 21, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne ikke er forpligtede til at lade uddannelsesbeviser omhandlet i direktivets bilag V, punkt 5.6.2, få gyldighed med henblik på oprettelse af nye apoteker med adgang for offentligheden har betydning for danske forhold.

Efter Arkitektforbundets, Arkitektforeningens, Danske Arkitektvirksomheders, 3F og BAT-kartellets opfattelse, bør den akademiske arkitektuddannelse i EU harmoniseres til en minimumsvarighed på fem år, således som det beskrives i Bologna-processen.

For så vidt angår forslaget om, at arkitekter opnår automatisk anerkendelse efter gennemførelse af et fireårigt akademisk uddannelsesprogram efterfulgt af to års prøvetid (model 1) eller et femårigt akademisk uddannelsesprogram, som afsluttes med mindst ét års prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar (model 2), udtaler Akademikernes Centralorganisation og Arkitektforbundet og Danske Arkitektvirksomheder, at ingen af de to

anførte modeller svarer til danske ønsker og krav til arkitektuddannelsen. Det ville forlænge studietiden for de danske arkitekter med et år. I henhold til det gældende direktiv er den danske uddannelse godkendt, idet den i det femårige forløb indeholder den krævede teori og praksis. Danske Arkitektvirksomheder mener, at af de muligheder som er foreslået, kunne model 2 eventuelt støttes. Hvis et centralt system for ”prøvetid under kvalificeret fagmands ansvar” skal være fyldestgørende, vil det efter Arkitektforbundets opfattelse være nødvendigt med ”flere kategorier” af arkitekter i direktivet. Arkitektforeningen henviser til ACEs (Architects’ Council of Europe) besvarelse af høringen.

3F og BAT-kartellet ser et behov for at få opdateret direktivets bilag IV vedrørende automatisk anerkendelse inden for områderne håndværk, handel og industri. 3F og BAT-kartellet er tilbøjelige til at støtte model 4 og udtaler, at en ny model bør indeholde mulighed for løbende opdatering af teknisk karakter.

I forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt det er nødvendigt at foretage justeringer af behandlingen af EU-borgere med kvalifikationer fra tredjeland i henhold til direktivets artikel 3, stk. 3, f.eks. ved at reducere den såkaldte ”treårsreglen”, samt spørgsmålet om ligestilling af tredjelandsborgere, der falder ind under den europæiske naboskabspolitik, som drager fordel af en ligebehandlingsbestemmelse i henhold til europæisk lovgivning, udtrykker Arkitektforbundet det som sin holdning og sit ønske, at kompetencer, kvalifikationer og rettigheder for alle arkitekter anerkendes i den udstrækning og for så vidt deres uddannelse (i forhold til længde, kvalitative indhold mv.) svarer til tilsvarende EU-anerkendte uddannelser. Akademikernes Centralorganisation henviser til Arkitektforbundets bemærkninger. Dansk Sygeplejeråd og Jordemoderforeningen støtter ikke ændringer i kravene til kvalifikationer erhvervet i tredjelande. FTF finder ikke behov for de foreslåede ændringer. 3F og BAT-kartellet kan principielt støtte, at anerkendelse af EU’s borgeres kvalifikationer fra tredjelande sidestilles med anerkendelse af kvalifikationer, der er erhvervet i EU, men kan ikke støtte en generel lempelse af kriterierne for adgang af tredjelandsborgere til det europæiske arbejdsmarked. Hvis der indføres en lempelse, skal den ikke formuleres som en ret for tredjelandsborgere, men alene som en mulighed, en medlemsstat kan vælge at tage i anvendelse, hvis den ønsker det.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke, da fristen for svar på Kommissionens grøn bog er den 20. september 2011.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt arbejdet med revisionen af anerkendelsesdirektivet og ser frem til Kommissionens præsentation af grønbogen på rådsmødet den 29. september 2011.

Regeringen vil tage stilling til grønbogens indhold efter valget til Folketinget den 15. september 2011, hvor man vil fremsende et skriftligt svar til Kommissionen

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.